

<p>Aanwezig: Voorzitter Mevrouw S. Maarseveen</p> <p>Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo De heer M. van het Eind De heer S. Geleijnse Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E. Harmsen De heer T. Kaffa Mevrouw P.G. Kames</p>	<p>De heer M. El Majjaoui De heer R. Nunnikhoven Mevrouw A. Prenger Mevrouw S. Schwenck De heer C. Sledering De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij</p> <p>Fractieassistenten: De heer M. Stuijtzand</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer M. Wit</p>	<p>Griffie: Forumgriffier: De heer S.A. Manuel (verslag)</p>

1. Opening

De voorzitter: Ik heropen hierbij de vergadering en ik hoop dat we er vandaag flux doorheen gaan, dat zou mooi zijn.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: Agendapunt 2 is vaststelling van de agenda. Nou, alle agendapunten die nog niet aan de orde zijn geweest in het Forum van 16 mei komen nu aan de orde. Nou ja, het is een relatief beperkte agenda maar wel prettig als zowel het Forum als de wethouders de vragen en reacties kort en bondig houden.

3. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan 'Verleggen gastransportleiding Van der Kooijweg' (RV 23-038)

De voorzitter: Dan gaan we nu naar agendapunt 3. Dat is het raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan 'Verleggen gastransportleiding Van der Kooijweg'. Wie mag ik daarover als eerste het woord geven? Ja, mevrouw Niesen, gaat uw gang.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ik heb met interesse het raadsvoorstel gelezen en ik heb een tweetal vragen of eigenlijk één vraag. De gasleiding die hangt nu in de brug onder de Van Rijnweg. Daar wordt die uitgethaald. Betekent dat dat de brug bij het uithalen van de gasleiding afgesloten gaat worden? Als die afgesloten gaat worden, wordt die daarna weer geopend? Want ik begrijp dat dit allemaal gaat gebeuren in november 2023, dus wordt de brug daarna weer of viaduct daarna weer geopend of blijft die dicht omdat er nog een voorstel komt of Rijkswaterstaat voornemens is om de A4 te gaan verbreden?

De voorzitter: Oké, dank u wel, mevrouw Niesen. Ik ga nu gewoon even het rijtje af. Mevrouw Van der Weij, D66. Nee? Oké, dank u wel. PvdA? Nee? Dank u wel. GroenLinks. Ja? Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Dank voor dit document. Wij zijn als GroenLinks zijn er zeer kritisch op alles rondom de infrastructuur van fossiele brandstoffen. En wij begrijpen dat dit een grootschalig project is voor de provincie voornamelijk maar daarom hebben wij wel de vraag, wat gebeurt er als we nee zeggen tegen het opnieuw benoemen van het bestemmingsplan? Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schwencke. Mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben het raadsvoorstel met aandacht gelezen en we kunnen kort zijn, drie instanties hebben hun goedkeuring hieraan gegeven, namelijk het Hoogheemraadschap, de Veiligheidsregio Haaglanden en de provincie Zuid-Holland. En wij kunnen zich daarbij aansluiten en we gaan akkoord met het raadsvoorstel. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. Mijnheer Geleijnse, nee? De VVD? Nee? Nee? Nee? Oké, nou, dan geef ik ... O, pardon, sorry. Ja, gaat uw gang.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid): Weet je, het is voorlopig nog steeds noodzakelijk dat we de aansluiting hebben op gas maar ik hoop dat dat op termijn afgelopen is. Maar goed, dit is nu een verbreding van de A4. Het is ook weer wederom noodzakelijk. En wat ook hierin genoemd is, er worden bomen gekapt, aansluitend herplantplicht, de natuurwaarde wordt hersteld. In die zin gaan wij hierin mee enkel alleen maar één vraag. Dus het bestemmingsplan wordt aangepast. Dan vraag ik recht in de wethouder, welke objecten dan wel onderdelen worden hiermee ook gemoeid? In die zin, zijn er andere effecten met het wijzigen van dit bestemmingsplan afgezien van het omleggen van deze leidingen? Dus in die zin heb ik deze vraag. Is deze vraag positief beantwoord, dan gaan we hierin mee. Zijn er toch vraagtekens dan gaan we daarover beraamen. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Van de Laar. Gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Dit is inderdaad de vraag, ja, wil je de gasleiding boven de A4 of zijn er principiële bezwaren om hem onder A4 te leggen? En de aanleiding is dan de verbreding van de A4. Het staat verder los van die timing van de verbreding zou ik zeggen en of dat doorgaat, ja of nee. Dank voor het lezen en de commentaren ook van de kant van BVR en G&R. Er zijn geen andere dingen mee gemoeid dan in het raadsvoorstel staan en dat de stuk, de sleuven waar de boring plaatsvindt en waar de leiding dan wordt in gehesen, en dat wordt ook weer hersteld. Het is wel zo dat er vanaf het hart van de leiding aan weerszijden, en uit mijn hoofd is het vier meter of zo, maar dat er in ieder geval een strook is die dan vervolgens niet bebouwd of met grote zaken gemoeid mag zijn voor de veiligheid van die leiding. En de brug inderdaad, op het moment dat die gasleiding eraf wordt gehaald van de Van Rijnweg, ik vermoed dat zoiets 's nachts gebeurt en dat dat maar een hele korte afsluiting zal zijn, maar die brug kan dan weer gewoon gebruikt worden voor hetgeen wat er is. Ik zeg brug, het is een viaduct. We hebben natuurlijk een aantal dingen afgesproken over het viaduct in een eerder raadsbesluit maar dat is pas in de toekomst dat zich dat gaat afspelen namelijk de vergroening van dat viaduct. Eens kijken, dan is de vraag, wat gebeurt er als we nee zeggen? Ja, dan hebben we eigenlijk een, dan hebben we denk ik sowieso een vertraging als we collectief nee zeggen. En dan moet er, ja, kan eigenlijk niet naar een andere oplossing worden gezocht. Wellicht dat er dan toch nog erboven heen

wordt gedaan maar ik denk dat dat en minder mooi is en dat het prima is als het gewoon ondergronds gebeurt. Dus tot zover, voorzitter, eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Ik heb geen antwoord op mijn vraag gehad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, ik heb uw vraag geïnterpreteerd dat als de gasleiding weggehaald moet worden van het viaduct van de Van Rijnweg, of de weg dan afgesloten wordt ten tijde van het weghalen, de werkzaamheden van de gasleiding. En ik vermoed dat dat een heel korte tijdspanne zal zijn en dat voor de periode van die werkzaamheden mogelijkerwijs de weg afgesloten zal worden voor al het verkeer, en misschien zelfs ook wel de A4. Maar daar heb ik echt geen idee van hoe dat zal zijn. Maar nogmaals, ik vermoed omdat het in een bak ligt en relatief makkelijk is om die leiding daar dan af te halen, dat dat in een vrij korte tijdspanne zal zijn. En dan wordt de weg weer vrijgegeven voor het verkeer wat er op dat moment voor bestemd is.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Wie wil reageren in tweede termijn? Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid): Ja, dank je wel, voorzitter voor het woord. Ik heb mijn vraag ook niet geantwoord gekregen. Om het wat specifiek te maken, zijn er andere effecten hiermee gemoeid, de bestaande objecten? En de tweede vraag luidt, want dit is ook de aanleiding om de A4 straks te verbreden dus de werkzaamheden, komen die werkzaamheden ook. In hoeverre hebben wij de garantie? Anders zijn wij hier werkzaamheden aan het verrichten zonder enig nut. Dus deze twee vragen zou ik graag beantwoord willen hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Ik zag net mevrouw Niesen handopsteken.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook nog een aanvullende vraag. Ik heb met heel veel belangstelling het vooronderzoek explosieven gelezen. En ik moet zeggen, daar is echt wel heel wat gebeurd in dat gebiedje ten tijde van de oorlog. Nou las ik dat er mogelijk nog oorlogsresten die ontplofbaar zijn in de grond liggen. Wat ik niet tegenkwam omdat er mogelijk dus resten zijn, wat is het gevaar? Wat gaat het voor een gevaar opleveren op het moment dat we daar de gasleiding ondergronds gaan maken?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Nog een reactie in tweede termijn? Nee, ik zie geen handen. Dan geef ik het woord aan wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ik zal de vragen herhalen die gesteld zijn want ik was ook in de veronderstelling dat ik een antwoord had gegeven op uw vragen maar mijn excuus dat ik dat niet expliciet heb gedaan aan de heer El Majjaoui. Er zijn geen andere objecten mee gemoeid anders dan in het voorstel staan. En de twee, nou, tunnelmonden zou je bijna kunnen zeggen, waar de sleuven worden gegraven. Dus aan de kant van de Weidedreef en aan de andere kant en waar die buis ook wordt in gehangen. Nou, u heeft zelf al gerefereerd aan het herstel ook van het natuurgebiedje aldaar maar andere objecten zijn er niet mee gemoeid. Behalve dan dat het bestemmingsplan ook er toeziet dat er bovengronds waar de leiding ligt, over een aantal meter breed, de omgeving ongemoeid moet blijven voor de veiligheid van die leiding. Hij gaat dan wel onder de A4 door, maar dat is het enige wat dan gemoeid zou kunnen zijn, zou je kunnen zeggen. En de verbreding van de

A4, daarvan weten we op dit moment dat in 2022 is besloten dat die niet eerder dan 1 april 2025 gerealiseerd zal worden. En dat had toen te maken met onder andere de onduidelijkheid in de stikstof en de verschuivingen van de investeringscapaciteit naar groot onderhoud van onder andere bruggen. En dat is wat we op dit moment weten. Ik denk dat het sowieso goed is om dit bestemmingsplan mogelijk te maken want ik denk dat een gasleiding onder de grond sowieso misschien wel beter is dan dat die zo boven de A4 hangt. Maar dan begeef ik mij op een terrein wat niet het mijne is. Dus ik denk dat dat prima is. Op het moment dat een organisatie zoals de Gasunie zo'n verzoek aan ons doet, dan zijn wij daar ook ten dele verplicht om aan mee te werken. Zo'n leiding is hetzelfde eigenlijk als een waterleiding die gewoon in de woonwijk erin gaat. En als wij daar geen principiële bezwaren tegen hebben, een leiding bovengronds of ondergronds, dan werken we daar gewoon aan mee. Dan de vraag over de explosieven. Dan, kijk, ik ga ervan uit dat, maar je moet altijd voorzichtig zijn met aannames, verwees de heer Braam de vorige Forumvergadering ook naar, voorzichtig met aannames. Maar dat de leiding, de gasleiding met de grootst mogelijke voorzichtigheid in de grond wordt gezet. En dat ik niet verwacht dat daar enig gevaar uit voortkomt naar aanleiding van die explosieven uit de oorlogen, vandaar dat er ook zo uitgebreid onderzoek naar is gedaan. Maar die verantwoordelijkheid ligt vooral ook bij de initiatiefnemer maar ik verwacht daar dus geen gevaar, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel, wethouder Van de Laar. Ik zit even te kijken, ik denk dat het raadsvoorstel is een hamerstuk of als een bespr... Een hamerstuk. Is iedereen het daarmee eens? Oké, nou mooi, dan zetten we erop dat het een hamerstuk is.

4. Raadsvoorstel beheerplan oevers 2024-2028 (RV 23-033)

De voorzitter: En dan gaan we door naar het volgende onderwerp op de agenda. Dat is het raadsvoorstel beheerplan oevers 2024-2028. Nou, dan begin ik even aan de andere kant. Mevrouw Harmsen van de ChristenUnie. Nee? Mijnheer El Majjaoui. Ja, dat is het raadsvoorstel beheerplan oevers 2024-2028.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkeid & Rechtvaardigheid): Excuses, voorzitter, want ik was heel even afgeleid. De oevers, ja. Waarbij? U leidt me af. De oevers. Nou ja, goed, er wordt extra budget aangevraagd ten opzichte van het voorgaande budget om ... En dan de keuze valt op de variant 2. De vraag die ik heb, er wordt hier wel mondjesmaat het Hoogheemraadschap genoemd. Ik weet dat het oppervlaktewater, de oevers, de sloten en de rivieren het bevoegd gezag is het Hoogheemraadschap. In hoeverre draagt het Hoogheemraadschap financieel bij tot het herstel dan wel het onderhoud van de oevers? En er wordt ook gesproken over personeelsgebrek of ja, personeelstekort als wij deze werkzaamheden zullen gaan uitvoeren. In hoeverre is dan onderzocht of in het kader van de Participatiewet de mensen daar tewerk te stellen? Dus twee vliegen in één klap. Dus deze twee vragen zou ik graag beantwoord willen hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Kaffa?

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Ja, dank u wel, voorzitter. Uiteraard is het natuurlijk logisch dat de achterstanden ingehaald moeten worden. We willen niet dat onze stad gaat verpauperen dus het is logisch dat het op het basisniveau gebracht moet gaan worden. Alleen, ja, wij vragen ons toch af waarom het zo lang heeft moeten duren voordat er wat aan die oevers gedaan gaat worden? En hoe kan het dat het best wel een tijd in de blinde vlek heeft gezeten om het zo maar te zeggen? En gezien het feit dat ik ook graag een borging zou willen zien zou er ook een MJOP gemaakt worden, een meerjarenonderhoudsplan en gaat die dan ook nageleefd worden? Dat is eigenlijk de laatste vraag die we hebben. Daar wou ik het bij laten, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank, voorzitter. Ik begin eerst met een governancevraagje. Ik zie hier staan, opgesteld door Jos Reinders, gecontroleerd door Jos Reinders en goedgekeurd door Jos Reinders. Wordt dit twee ogen principe vaker toegepast in de governanceregels van de gemeente? Want dan begin ik me zorgen te maken. Maar nu over de inhoud. Ja, er waren twee varianten, er zijn twee varianten en er is gekozen voor 2, maar dat is een aanzienlijk duurdere variant. Is dat echt noodzakelijk? En die extra kosten, is daar ruimte voor in de begroting? Zo niet, waar komt het vandaan en hoelang loopt dat door die kosten? Is het een definitieve structurele verhoging en komen we dat dan straks tegen bij het Kaderdebat of de begrotingsvoorstellen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, op zich goed om nu te kiezen om budget vrij te maken en wat achterstanden weg te werken. Ik ben ook wel benieuwd naar de antwoorden op de vraag van de fractie van Wij. eerlijk gezegd. Mijn fractie heeft nog vier aanvullende vragen. Kan de wethouder eens toelichten wat we met 22.000 euro extra onderhoudsbudget eigenlijk kunnen doen aan het onderhoud van natuurvriendelijke oevers? In hoeverre is dat extra budget, totaal 360.000 euro, echt noodzakelijk zodat er machinaal gemaaid kan worden? In plaats van met de hand maaien is een andere begroeiing of beplanting wellicht ook een optie waardoor er niet gemaaid moet worden op die plekken of minder maaien waardoor er misschien een andere kostenbatenanalyse is. Drie, opschalen naar variant 3 is niet realistisch volgens het college want variant 2 is al een flinke uitdaging. Met een evaluatie in 2026 is personeel bij variant 2 geen probleem. Met andere woorden, kunnen we ook echt gaan uitvoeren wat u nu beoogt? En dan tot slot als vierde vraag. Ergens in het stuk staat, op pagina 2, extra natuurvriendelijke oevers. Is dat gewoon, ja, een soort spreektaal die daar staat? Want ik zag in het stuk namelijk dat eronder ligt, natuurvriendelijke oevers, harde oevers en allerlei varianten maar niet de extra natuurvriendelijke oevers en ik weet niet wat dat betekent. Dus dat zou ik, wil ik graag weten van de wethouder. Ja, mijn buurman suggereert extra geld dus dat is wel een interessante. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Geleijnse. Wie ... Ja, mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Dank u, voorzitter. Ook wij hebben het raadsvoorstel aandachtig gelezen en ook de vier varianten uiteraard. En we kunnen ons vinden in het raadsvoorstel en dus variant 2. Wat we wel vragen is aandacht voor de communicatie. U geeft het zelf namelijk ook al aan. En we willen u verzoeken dit aan de raad voor te lichten, in te lichten. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. GroenLinks, mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter, en dank voor dit document. We zijn blij met de verbeteringen van onze oevers in Rijswijk. Wat mij opviel was dat het woord ecooloog niet voorkomt in het document. Dus mijn vraag aan de wethouder is hoe advies van onze stadsecoloog wordt meegenomen in dit soort documenten? Kan het advies van de ecooloog op beheer van onze oevers voortaan leidend zijn in plaats van enkel logistiek? Want daarmee voorkomen we verslechtering van onze oevers, zoals de afgelopen jaren is gebeurd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schwencke. Wie mag ik van de PvdA het woord geven? Even kijken hoor, even de naam checken. Mijnheer Stuijzand, ga uw gang.

De heer Stuijzand (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. We hebben met interesse kennisgenomen van het raadsvoorstel. Hierover nog wel twee vragen. Als fractie, ja, zijn wij een klein beetje verbaasd over het verzoek voor het extra budget. Waarop was het budget in eerste instantie gebaseerd en hoe zorgt u daarvoor dat het toekomstig gelijk in de begroting wordt opgenomen? En vraag twee. Ja, is gewoon een vraag uit interesse. Vindt er ook overleg plaats met buurgemeenten of andere overheidsinstanties over het beheer van oevers? Voor de mogelijkheid om kennis te delen en te ontvangen van kennis en eventueel het delen van kosten of personele inzet. Dit is mijn bijdrage voor de eerste termijn. Wij wachten met nieuwsgierigheid af van de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stuijzand. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. D66 Rijswijk is natuurlijk ook blij met de verbetering van de oevers. Wij hebben wel twee vragen. De eerste vraag is ook al een aantal keer ongeveer hetzelfde gesteld maar die gaat over de middelen. Want er zijn natuurlijk extra kosten en we vragen ons af of dat niet kan wachten tot de begrotingsbehandeling en waarom dat nu moet? En hoe nu dan de integrale afweging gemaakt kan worden omdat we natuurlijk niet het integrale plaatje op dit moment hebben. Dus in lijn met de eerdere vragen die gesteld zijn. De andere vraag gaat over de oevers an sich. Want de natuurlijke oevers lijken te zijn uitgesloten, de nu al bestaande natuurlijke oevers. Maar ook die natuurlijke oevers hebben natuurlijk wel iets aan onderhoud nodig. Dus we zijn benieuwd hoe dat zit en hoe dat zich verhoudt tot dit raadsvoorstel? Dit was mijn bijdrage, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Niesen, gaat uw gang.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Nou, een aantal vragen zijn al gesteld over het budget en het achterstallig onderhoud 2018. Sinds 2018 achterstallig onderhoud. Onze vraag is, heeft dit invloed op de waterkwaliteit? Want schoon water is natuurlijk ook wel heel erg belangrijk. Bij Hoogheemraadschap van Delfland hebben ze al veel NVO's aangelegd. Wordt daar ook geïnformeerd welke planten, et cetera, het beste aanslaan bij het maken van een NVO en ook welk resultaat dat oplevert voor het KRW? Komen deze NVO's ook in wateren waar veel gevaren wordt? Heeft Delfland ook naar Rijswijk gecommuniceerd dat NVO's in watergangen waar veel gevaren wordt over de negatieve gevolgen? Er zijn nu veel harde oevers, om hoeveel extra meters NVO's denkt men, waar denken we dan aan, hoeveel meter extra meters? En ook bij verharde oevers kan plantengroei door middel van plantenbakken aan de harde kant bevestigen bijdragen aan een betere ecologie. Is dit ook al meegenomen? Wordt er gedacht aan vissenbossen? Elk jaar worden de vrijwilligers gevraagd voor het knotten van wilgen en van die taken kan je daar vissenbossen van maken. Dus eigenlijk twee vragen, is daaraan gedacht aan die vissenbossen en wat doen wij anders met die knotwilgen, in ieder geval die takken van die knotwilgen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter en dank uw raad voor uw vragen. Ik ga het rijtje je even af. In eerste instantie, het beheerplan oevers, waarom we dat, waarom dat lang geduurd heeft? 2018 doen we inspectie en nu uiteindelijk met een plan komen. Wat ook in het stuk staat, een groot deel van het geld is altijd ook gereserveerd geweest voor Strijpwetering. Waar we nu wel gestart zijn en waar echt veel geld van dit beheerplan naartoe gegaan is. En bij het maken van het integraal beheerplan openbare ruimte is ook aangemerkt dat de oevers nog verder geïnventariseerd moesten worden en dat is nu ook gebeurd. Dus daar

heeft enige tijd, is enige tijd overheen gegaan. En daar zijn inderdaad wel wat achterstanden de afgelopen jaren gekomen in het onderhoud en dat proberen we dus met dit raadsvoorstel in te lopen. Ik begin even bij Partij voor Gelijkwaardigheid & Rechtvaardigheid. Het Hoogheemraadschap, bijdrage. Ja, wij zijn verantwoordelijk voor oevers, niet het Hoogheemraadschap. Dus wij kunnen de kosten daarvoor ook niet verhalen op het Hoogheemraadschap. Even kijken, u zegt, personeelsgebrek. Is er gedacht aan een Participatiewet om mensen daar tewerk te stellen? Die woorden zou ik niet willen gebruiken maar het feit is wel dat dit werk ook wel specialistisch werk is, het gaat om groot materieel waarmee oevers aangepakt worden. Het plaatsen van echt fysieke afscheidingen, dat is helemaal zeer technisch werk wat door een aannemer gebeurt. Dus het enige waar nog een mogelijkheid dat bij het onderhoud of bij het groenbeheer uiteindelijk mensen van de binnenbaan betrokken zouden kunnen zijn. Maar dat is voor het aanpakken van de achterstanden momenteel niet aan de orde. Dan de fractie van Wij., waarom heeft het zolang geduurd? Nou, daar heb ik denk ik net antwoord op gegeven. De MJOP, ja, onder dit beheerplan oevers wat we nu voorstellen is feitelijk ook het MJOP. Dit is wat we gaan doen de komende jaren en daar ga ik echt van uit dat we dit ook gaan doen. U heeft ik geloof ook nog een vraag over, kunnen we variant 2 dan wel doen van het CDA, is dat wel haalbaar? Ja, daar gaan we van uit dat dit nu wel haalbaar is. Wat ook in het stuk staat, in het voorstel, daar zullen we nog wel hard aan moeten trekken. Maar dat is de reden waarom we dit nu indienen, we ook denken dat we dit voor elkaar krijgen en niet variant 3. Dan de VVD. Ja, u heeft inderdaad, ik had het zelf ook al geconstateerd. Het is apart, ik geloof ook niet dat ik dit eerder ... Ik heb zelf veel rapporten geschreven, ik heb dit nooit gezien. Dus ik ga daar, ik ga dat nog wel een keer navragen voor u. Maar het was inderdaad een goede constatering die u heeft. Ik ga ervan uit dat er meegekeken is maar nogmaals, uitgaan van iets dat doen we liever niet. Extra kosten voor de tweede variant, die zijn structureel voor de komende jaren. Dat is ook zoals in het raadsvoorstel staat. En daar is momenteel geen dekking voor dus die komen uit de algemene middelen. Meteen een combinatie naar D66, waarom wachten we dan niet? Nou, we nemen ze, als u, dat staat ook in het raadsvoorstel, als dit inderdaad akkoord, als u akkoord gaat vandaag, dan komen die terug in de eerste halfjaarrapportage. Dus daar kunt, ze komen gewoon wel direct terug en we nemen die ook gewoon meteen mee. De reden dat we het nu gaan doen is ook omdat we gewoon echt wel achterstallig onderhoud hebben en we situaties hebben waar we ook echt risico's lopen. Er is dat de oever instabiel wordt en dat dat risico's gaat opleveren voor beheer. Dus het is echt wel een vraag die we nu aan u stellen om zo snel mogelijk actie te kunnen ondernemen. Het CDA, 22.000 euro extra onderhoudsbudget. Ja, zoals ik al zei, bij het maken van het IBOR stond nog niet alle onderhoudsbudget erin. Natuurlijk vriendelijke oevers onderhouden kost 17.000 meer. Dus extra natuurvriendelijke oevers die we willen aanleggen, dat kost extra. Dat was 5k, dus er komt 17.000 bij. Dus dat kunnen we, dan kunnen we het onderhoud zoals we met dit plan bedacht hebben, kunnen we dan ook uitvoeren. Andere begroeiing, minder maaien. Ja, we gaan natuurlijk een deel natuurvriendelijk aanleggen, dat betekent minder maaien. En dat betekent dus ook dat je ... Maar dat wil niet zeggen dat je geen onderhoud hebt. Uiteindelijk heb je ook als je natuurvriendelijke oevers aanlegt, heb je onderhoud. Andere begroeiing. Wat wij met natuurvriendelijke oevers beogen is een natuurlijke begroeiing die daar ... Daar gaan we geen planten voor planten, dat wordt dan uiteindelijk gewoon door zaden uit de omgeving wordt dat ... Dat is ook de bedoeling, we willen inheemse planten, die zorgen dan voor de beste waterkwaliteit. Extra natuurvriendelijke oevers, wat betekent dat? Dat betekent meer natuurvriendelijke oevers. Dus niet extra natuurvriendelijk maar extra oevers. Beter Voor Rijswijk vraagt over communicatie. Nou ja, we communiceren natuurlijk sowieso alle werkzaamheden die we gaan uitvoeren aan de betrokkenen, dus aan de omwonenden, et cetera. Dus dat is eigenlijk wat we standaard doen. Hebben we met de Strijpwetering ook gedaan. Hebben we geloof via de bewonersverenigingen aangegeven als we dit soort grootschalige dingen gaan aanpakken. Dit betreft ook grotendeels beheer en vervanging en dat zullen we ook gewoon op die wijze communiceren. Ik denk niet dat we de raad met elke communicatie daarover moeten gaan lastigvallen. Dan

wordt het een beetje te druk voor u ook. GroenLinks, ecooloog. Ja, we hebben een ecooloog natuurlijk in dienst en die kijkt mee met dit soort plannen. En standaard wat het beheer groen, wat we straks in begin 2024 aan u ook gaan voorleggen, daar komt natuurlijk ook een, daar is de ecooloog heel duidelijk bij betrokken ook. Dus het ecologisch beheer, het groenbeheer wat wij gaan uitvoeren in de toekomst en wat we nu ook al doen, dat is echt door die ecooloog ook echt meegenomen. Dit plan is echt gericht op, ja, we willen natuurvriendelijke oevers erbij hebben maar vooral ook, hoe gaan we om met onze oevers als het gaat om veiligheid en, nou ja, de waterwegen, et cetera. Dus in dat, ik zou het eigenlijk willen voorstellen om dat op die manier dan in het beheerplan groen te laten terugkomen. Partij van de Arbeid. Even kijken hoor. Kennisdeling. Ja, we hebben natuurlijk sowieso altijd met Hoogheemraadschap hebben we een directe lijn. Daar heb ik zelf, zit ik ook in het bestuurlijk overleg waarin ik ook in de klimaatadaptatie heel veel overleg heb. Dus kennisdeling vindt er zeker plaats. Kennisdeling vindt ook plaats ambtelijk met andere gemeenten. Mensen die bij ons hier druk ook met groen bezig zijn, die hebben ook goed contact met andere gemeenten. Dus kennisdeling doen we zeker aan. Het extra budget wat we nu vragen, heeft u vragen over. Ja, hiermee kunnen we de boel op orde maken. Dit extra budget hebben we nodig om de achterstanden bij te werken en er is een deel extra budget nodig omdat er ook een wens is om meer natuurvriendelijke oevers aan te leggen. We willen graag de biodiversiteit in Rijswijk vergroten, daar hebben we bepaalde acties voor nodig. Waterkwaliteit, ik kom straks even op de vraag van mevrouw Niesen maar die geeft heel duidelijk al de Kaderrichtlijn Water aan. Natuurvriendelijke oevers dragen bij aan waterkwaliteit dus ook iets waar we als Rijswijk, als gemeente actie in moeten ondernemen. Dan even kijken hoor, D66, kosten integrale afweging. Ja, de integrale afweging. Nogmaals, ik vind echt heel belangrijk dat we dit op korte termijn doen zodat we niet nog een half jaar wachten tot de begroting maar we willen echt aan de slag om die gevaarlijke situaties op te lossen. Nogmaals, het komt in de eerste halfjaar rapportage komt het terug die u binnenkort van ons krijgt. Dus het is opgenomen. Even kijken hoor. Natuurlijk oevers heeft u het over. Ja, er staan inderdaad vrij veel verschillende termen in. Natuurlijke oevers komen in Nederland eigenlijk niet eens zo heel veel voor. En natuurlijke oevers zijn echt oevers die vanuit natuurwater, die eigenlijk ontstaan zijn op natuurlijke wijze. Alles wat daarvan afwijkt, dat is door mensen gemaakt en zijn in principe, worden die geassocieerd als natuurvriendelijke oevers. Dus dat is eigenlijk het onderscheid wat er gemaakt wordt. Daarom zeggen wij dus ook altijd dat we natuurvriendelijke oevers aanleggen want op het moment dat wij natuurlijke oevers aanleggen, ja, dan stappen we in de rol van de natuur en dat kunnen wij natuurlijk niet. Natuurlijk.

De voorzitter: Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Ja, in het stuk staat, natuurlijke oevers zijn geregistreerd. Zijn er in Rijswijk dan natuurlijk oevers geregistreerd of niet?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Wethouder Wit.

De heer Wit: Dat is een goede vraag. Ik weet dat in het deel in het Wilhelminapark wel oevers zijn die natuurlijk zijn maar in onze watergangen zijn het in principe natuurvriendelijke oevers. Even kijken hoor, Rijswijks Belang vroeg al aan waterkwaliteit. Nou ja, wat wij gaan doen, nogmaals, natuurvriendelijke oevers toevoegen, dat draagt bij aan extra waterkwaliteit. En ik snap uw zorg over de Kaderrichtlijn Water. Net het rapport verschenen is over waterkwaliteit, dat stemt niet heel vrolijk maar daar proberen we dus inderdaad veel aan te doen. Even kijken. Hoeveel meter extra natuurvriendelijke oevers? Ja, dat weet ik niet exact, kan ik u niet zeggen. Dat hangt er ook van af hoe wij dat in de komende jaren gaan ontwikkelen, welke oevers we als eerst gaan oppakken. Weet wel dat dit natuurvriendelijke oevers aanleggen is over een periode van ongeveer dertien jaar dus dat is best wel, dat is structureel, het zijn echt wel kilometers. Maar zoals u weet hebben we

ook grote, zoals u ook in het stuk heeft kunnen lezen, hebben we aardig wat kilometers oevers in Rijswijk. Ja, dan heeft u nog een paar interessante vragen. Plantenbakken aan het water. Ik ken het principe. Ik denk voor onze oevers is dat niet direct haalbaar omdat je daar ontzettend veel onderhoud ook aan hebt. Plantenbakken zijn leuk maar dat vergt veel meer onderhoud dan planten in een natuurlijke oever of een natuurvriendelijke oever. En op het moment dat je dat gaat doen, dan versmal je ook weer extra de watergang en dat is ook niet altijd wat we willen. Dus ik zie dat niet als een haalbare optie, kostentechnisch ook gewoon eigenlijk helemaal niet. Vissenbossen. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik er nog nooit van gehoord heb, maar ik denk dat ik wel snap wat u bedoelt. Op het moment dat je met dat soort takken onder water schuilplekken creëert voor vissen. Niet? Nou, u heeft ...

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Je legt takken zeg maar aan de bovenkant van het water en daaronder kunnen de vissen schuilen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, helaas, ik begrijp nu wat u bedoelt. Het Hoogheemraadschap, die ... Dat kan niet, laten we het zo zeggen. Het Hoogheemraadschap die wenst geen takken boven watergangen. Daar is echt een ... Dat wordt geschouwd, takkenshouw noemen ze dat, en die moeten wij weghalen. Dat hoeft natuurlijk niet op alle plekken maar ook voor onze watergang is dat wel het geval. Ja, als wij takken snoeien, heeft u nog een vraag over. Ja, dat gaat een beetje buiten dit raadsvoorstel maar in principe, takken die wij snoeien die worden gebruikt ...

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Dat zijn de takken van de knotwilgen en daarmee maak je dus die vissenbossen. Wat doen wij dan met de takken van de knotwilgen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ook dat valt niet binnen dit raadsvoorstel maar die takken die worden gebruikt voor bijvoorbeeld takkenrillen in bossen waardoor je natuurlijke schuilplaatsen creëert voor allerlei dieren, die worden gebruikt op de kindertuinen bijvoorbeeld, die worden als afscheidingen gebruikt. Dus die worden uitgebreid gebruikt. En als we te veel hebben, ja, dan worden ze versnipperd. Daarbij laat ik het voor de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Mijnheer El Majjaoui, wilt u reageren in tweede termijn?

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkeid & Rechtvaardigheid): Ja, dank u wel, voorzitter voor het woord. En dank voor de beantwoording. Uiteraard is dit specialistisch werk en daar heb je, dat vergt enige deskundigheid. Maar wat mijn bedoeling is, ondersteunend werk op lange termijn. Want ik denk dat, ja, goed, de mensen uit de Participatiewet best wel een hele belangrijke rol kunnen vervullen in het beheer, onderuit en duurzaam maken van die oevers. Dat ze niet telkens het nodige onderhoud nodig hebben. Dus in hoeverre hebben deze mensen hier een rol te vervullen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Kaffa? Oké. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Dank, voorzitter en dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ja, als VVD hebben we toch altijd een beetje problemen van allerlei voorstellen waar geen dekking voor is. Dat zit een beetje in onze natuur, dat we daar al een beetje nerveus van worden. En ik vind dat hier dus ook niet goed. Nou wil ik wel daar een opmerking over maken dat, ik wil onderscheid maken tussen uitgaven die nodig zijn voor de boel op orde brengen en aan nieuwe uitgaven zonder dekking. Kijk, de boel op orde maken vind ik, is ook uit het coalitieakkoord een speerpunt, dat is gewoon belangrijk. En bij dit onderwerp hebben we gewoon achterstallig onderhoud. Dus dat hier geld aan wordt uitgegeven vind ik prima. Het liefst natuurlijk met een dekking in de begroting. Dus wat ons betreft, akkoord, maar we komen wel bij het Kaderdebat en bij de begroting uit op een discussie over besteding van gelden en de begroting en tekorten en dat soort zaken. En de manier van raadsvoorstellen presenteren waar geen dekking voor is, daar hebben wij grote moeite mee. Ook daar zijn afspraken over gemaakt in het coalitieakkoord. Maar nogmaals, VVD hecht grote waarde aan de boel op orde brengen en daar past dit uitstekend in.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter en dank aan de wethouder voor de antwoorden. Ik heb eigenlijk nog één vraag nog steeds over die 360.000 euro, dat extra budget. Want aan de ene kant is het voor oevers zodat we ze kunnen maaien, machinaal kunnen maaien. Maar in de beantwoording van een van de collega's aan de overzijde kwam ook eventjes, ja, dat is ook bedoeld om het wat natuurvriendelijker te maken. Dus ik wil daar graag nogmaals vragen om een toelichting op dat budget, wat gaan we daar dan exact mee doen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Cupedo. Oké. Dan mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter en ook dank aan de wethouder voor de antwoorden. We komen graag later op nog wat kansen terug bij het groenbeheerplan later dit jaar en dan voor nu houden we het hierbij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schwencke. Mijnheer Stuijtzand?

De heer Stuijtzand (PvdA): Geen aanvullende vragen.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Stuijtzand. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de beantwoording van de vragen. Ik begrijp dat de integrale afweging even terzijde heeft gedaan voor alle risico's die we nu lopen en in lijn met de VVD natuurlijk wel interessant wat aan risico's we nu oplossen en wat we aanvullend doen. Maar dat komt, zoals ik heb begrepen, later. Over die natuurlijke oevers versus natuurvriendelijke oevers, ik ben nog wel benieuwd naar wat getallen. En ik begrijp dat u die nu niet kan leveren maar hoeveel natuurlijke oevers hebben we, en die staat dus buiten beschouwing van dit voorstel, en hoeveel natuurvriendelijke oevers gaan we krijgen? Ik ben wel benieuwd naar wat meer, ja, getallen daarover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. Ik mis alleen een antwoord op de vraag of er NVO's in de wateren komen waar veel gevaren wordt en of het

dan duidelijk is welk effect dat zou kunnen hebben? En een aanvullende vraag is eigenlijk, ik ben wel nieuwsgierig hoe het komt dat we een achterstand hierin hebben? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Wethouder Wit, gaat uw gang.

Wethouder Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Partij voor Gelijkewaardigheid & Rechtvaardigheid, Participatiewet. Ja, ik vind het interessant, ik heb daar nu geen mogelijkheid voor maar in de toekomst wellicht wel. Is het ook iets wat ik met andere portefeuillehouders dan moet bespreken hoe we dat gaan invullen. Ik neem het graag mee maar ik kan u daar nu geen toezegging over doen. De VVD, ja, die heeft eigenlijk geen nieuwe vragen maar ik snap uw zorg daarin. Dat zullen we ook zeker bespreken in het Kaderdebat, die verwachting had ik voorafgaand aan dit raadsvoorstel ook al wel. Het CDA, 360.000 extra budget, dat is nodig voor de snelle reparaties vooral om te kunnen maaien. We hebben op een aantal locaties nu echt gewoon, daar kunnen we het momenteel niet machinaal maaien. Er is al een bijna-ongeluk geweest waar ik gewoon echt het risico niet wil lopen. En handmatig maaien kost gewoon echt heel veel extra geld. Dat zou op jaarbasis met het huidige werk gewoon 60.000 euro extra kosten dus dat willen we echt niet. Dan D66, de hoeveelheid oevers. Nou ja, die toezegging die kan ik doen, dat moet ik uitzoeken. Ik weet dat niet exact maar daar kunnen we zeker even naar kijken. Dan Rijswijks Belang als laatste, natuurvriendelijke oevers, of die in de watergangen worden geplaatst? Ja, waar we momenteel vooral kijken zijn naar de oudere buurten waar dus echt niet zo zeer vaargangen maar de buurten waar, nou ja, water tussen bijvoorbeeld in de Muziekbuurt, water voorkomt wat niet direct met open water in aanraking komt maar waar wel echt door de jaren heen achterstanden ontstaan zijn. U vraagt ook nog, waarom is nou die achterstand ontstaan? Nou ja, we hadden er, ik geloof, als ik even terugkijk had ik daar ook antwoord op gegeven dat in ieder geval we ook veel van het budget gereserveerd hebben, staat ook in het stuk, voor de Strijpwetering. Dat het ook een belangrijke watergang is die echt, waar echt veel geld naartoe ging. En daarnaast, ja, was het oeverbudget in het integraal beheerplan openbare ruimte ook nog niet opgehoogd dus we liepen ook tegen de financiële grenzen aan. Ja, en dan met dit raadsvoorstel proberen we dat te ondervangen en goed in het werk te zetten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Even kijken, we hebben één toezegging van de wethouder met betrekking tot de vraag van mevrouw Van der Weij over de cijfers voor de natuurvriendelijke en de natuurlijke oevers. En verder even naar het Forum kijken, dit stuk als een hamerstuk naar de raad? Ja? Oké, nou dan noteren wij dat als hamerstuk.

5. Raadsvoorstel uitbreiding en invoering milieuzones (RV 23-030)

De voorzitter: En dan gaan we door naar het volgende raadsvoorstel. Dat is het raadsvoorstel uitbreiding en invoering milieuzones. Nou, dan begin ik nu eens aan deze kant. Wie mag ik van Beter Voor Rijswijk het woord geven? Mijnheer Braam, gaat uw gang.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. We zitten met dit voorstel een beetje in de lijn van dat eigenlijk van beide werelden daar wel positieve dingen in zien. Met beide werelden bedoel ik aan de ene kant de groep die feitelijk gewoon heel graag wil doorrijden in Rijswijk met wellicht wat ouder materieel. Maar aan de andere kant realiseren we ons ook dat er heel veel mensen zijn, en zeker als ze praten over de situatie langs de Beatrixlaan, Haagweg in wat mindere mate nu, dat daar de wens heel groot is om wat te doen dus aan de luchtkwaliteit. Dus in die zin zien we natuurlijk ook in dit stuk veel herkenbare dingen. Eén ding is wel, vinden we wel jammer, is dat het aantal respondenten heel erg laag is. We praten over 50.000 of meer inwoners, inmiddels bijna 60.000 maar slechts 350, een kleine 350 mensen die de enquête hebben ingevuld

dus dat is best wel laag. Dus het percentage wat hier wordt aangegeven die nadrukkelijk voorstander zijn voor deze milieuzones, ik heb een sterk vermoeden dat als de groep wat groter zou zijn geweest, dat die percentages wellicht iets anders zou hebben gelegen. Maar ook dan verwachten we vanuit Beter Voor Rijswijk toch wel dat een behoorlijke meerderheid daar voorstander van zal zijn. Wat Beter Voor Rijswijk ook belangrijk vindt is als je op een gegeven moment dat soort stappen zet en dat gaat dan stappen om ervoor te zorgen dat je dat mijdt, is het handig om ook naar de omgeving te kijken. Nou, ik heb begrepen dat Den Haag een nog strengere beleid heeft, en zeker ook bijvoorbeeld op het gebied van brommers. En dan wil ik zeker ook als het gaat om dat laatste, toch nadrukkelijk vragen want het staat al verspreid door het stuk vermeld van, ook al wordt het nu niet toegevoegd aan de milieuzone, dan roep ik in ieder geval de vraag wel nu al in de richting op, wanneer denkt u in ieder geval te komen met een voorstel om dus de bezitters van brommers te enthousiasmeren om dus een brommer weg te doen? Dus met een leuk voorstel te komen. Het staat er wel al in, er staat alleen geen datum of geen kwartaal bij genoemd dus dat zouden we heel graag van u willen vernemen. En vervolgens dan uiteraard de vraag van, als dat gaat gebeuren, ik geloof dat er vier jaar voor nodig is, wat is dan ongeveer het jaar dat aangekondigd wordt om dus ook de brommers, de vuile brommers toe te voegen aan die zone? Zodat we enigszins gelijk opgaan met de gemeente Den Haag. Dat zijn even in eerste aanleg met name dan ook de vragen vanuit Beter Voor Rijswijk. Ja, het voorstel als zodanig, dat in ieder geval bussen en vrachtwagens, vuile bussen en vrachtwagens worden toegevoegd. En het gebied wordt verbreed met de Beatrixlaan, zoals door veel bewoners van de Beatrixlaan ook gevraagd, daar kunnen wij ons wel in vinden maar willen wel graag antwoord hebben op de vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. Het voorstel kan denk ik wel op onze steun rekenen maar in het verlengde van de heer Braam zou ik eigenlijk willen vragen, waarom hebben wij eigenlijk die brom- en snorfietsen uitgezonderd? Er staat al wat hoor in het voorstel maar ik ben ook gewoon nog eens benieuwd naar een mondelinge toelichting van de wethouder. Als je ook gewoon naar dat kaartje kijkt, is het eigenlijk heel raar dat we het niet doen. Den Haag doet het, collega zei het ook al. Ja, Rijswijk zou er op zich prima gewoon inpassen en ik zou zeggen, juist als je bij een stoplicht staat te wachten naast zo'n wat oudere brom- of snorfiets, is het juist voor die man of vrouw die er op dat moment minder last van heeft wel een enorme winst. Tot slot nog over de nul-emissiezones. Welke acties onderneemt Rijswijk nu al als het gaat om deze mogelijke invoering? En welke ambitie hebben we ook in het kader van de richtlijnen van de WHO? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank, voorzitter. Een duidelijk raadsvoorstel, hebben we weinig vragen bij. We hebben twee vragen. De ene vraag is, en die is eigenlijk al eerder gesteld, als je nou eens niet kijkt naar regelingen voor brommers of niet brommers maar gewoon vanuit regionaal mobiliteitsbeleid, dan zou het toch veel logischer zijn dat Den Haag en Rijswijk dezelfde regeling hebben op zo kort mogelijke termijn. Hoor ik graag nog even wat van de wethouder over want het is toch een beetje raar op zo'n doorgaande weg dat daar twee verschillende regimes zijn in zo'n groot agglomeratiegebied. Dat blijven we vreemd vinden. En het lijkt me ook alleen maar lastig ook voor de vervoermensen, waar mag ik nou wel wat doen en waar niet? Dus daar graag nog even een reflectie op. En wat betreft de boetes, geldt hier hetzelfde regime of de mogelijkheden als met parkeren dat de opbrengst van de boetes in de gemeentekas komen of gaan die ergens anders naartoe? Dat wilden we graag nog even weten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Voorzitter, dank u. Het gras is al voor de voeten weggemaaid dus ik heb verder niets meer te vragen, ik sluit bij de voorgangers aan. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkheid &Rechtvaardigheid): Ja, dank, voorzitter. Mijn fractie die kan zich vinden in dit voorstel. Sterker nog, we zijn heel blij dat er eindelijk maatregelen worden getroffen om de luchtverontreiniging tegen te gaan. Daar zijn we in principe heel blij mee. Alleen wat betreft de 2-takt brommen en snorfietsen, het is hier goed benoemd en er is ook mogelijkheden onderzocht om deze uit te zonderen. Vanwege, ja, goed, vanwege het probleem met betrekking tot controles. Want ja, het zijn vervoermiddelen die moeilijk te controleren zijn. Maar er wordt wel een voorstel gedaan om, het zijn in totaal duizend wat ik hier lees die in Rijswijk zich bevinden, die dan te voorzien van een bepaalde tegemoetkoming. De vraag aan de wethouder is, is hij op de hoogte van de regeling in Den Haag? Dus we hoeven niet het wiel opnieuw uit te vinden want wat in de gemeente Den Haag zich plaatsvindt, als je zo'n soortgelijke scooter hebt of een 2-taks, onder de 2010 geloof ik, dan krijg je een tegoedbon van geloof ik 700 of 750 euro om dan vervolgens daarmee een fiets of een milieuvriendelijk vervoermiddel te kopen. Heeft de wethouder hier kennis van? En daarnaast suggestieve vraag, is dat ook de, dus twee vliegen in één klap, is dat niet mogelijk om dan als deze regeling of subsidieregeling wordt ingevoerd, kan dat zijn, is dat mogelijk dat onze Rijswijkers die de bezitters waren van die scooters, bij de lokale ondernemers zo'n fiets of een soortgelijk vervoermiddel te kunnen kopen, tenminste in te ruilen voor een tegoedbon? Tot zover mijn vragen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Harmsen. Mevrouw Niesen. O, mevrouw Kames, sorry.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Ik dacht eigenlijk dat u aan die kant ging beginnen dus sorry. Ja, we hebben wel enkele vragen want wij hebben ook veel ondernemers als lid van Rijswijks Belang. Zelf ben ik trouwens ook een ondernemer. En ik heb ook een tweede pet op, ik ben ook namelijk voorzitter Centrale Vereniging Ambulante Handel. En we zitten gewoon met een heel groot probleem. Er is al diverse brandbrieven gestuurd naar gemeentes omdat het gewoon heel erg moeilijk is voor ondernemers. Er is nog niet een elektrische auto, als ze het kunnen betalen om bijvoorbeeld een elektrische auto te kopen. Dan moeten ze een dieselauto kopen maar die kan dan weer tot 2030. Dus die mensen zitten in een groot dilemma. Vandaar dat er ook heel veel ontheffingen worden aangevraagd. En dan denk ik, waarom wachten we niet totdat we wat verder zijn in de ontwikkeling? Dat de mensen ook, de ondernemers een andere auto kunnen kopen die aan de wensen voldoet voor het rijden ook op de Haagweg en de Prinses Beatrixlaan. Dat is voorlopig even de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. We hebben het stuk met interesse gelezen en zijn ook blij met de luchtverbetering die erin tot stand wordt gebracht. We zijn ook blij met de milieuzones. We hebben daar geen verdere vragen over. Ik wil alleen nog even herhalen dat het mooi zou zijn als we dus die ambitie voor luchtverbetering ook in andere plannen gaan zien. En dat haakt aan bij mijn vraag van vorig Forum van vorige week over Hofstede. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Wie mag ik van PvdA het woord geven? Mijnheer Stuijzand, gaat uw gang.

De heer Stuijzand (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We hebben ook met interesse kennisgenomen van het raadsvoorstel. Even kijken, de PvdA kijkt uit naar de positieve kanten van de voorgestelde milieuzones en de beoogde verbeterde luchtkwaliteit voor de bewoners van Rijswijk. Mijn vraag gaat eigenlijk over het participatieproces. Hoe kijkt de wethouder er zelf op terug? Gezien de andere ervaringen van de participatieprocessen bij andere projecten. Dit was mijn eerste, dat was de bijdrage voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stuijzand. Mevrouw Schwencke.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn heel blij dat de milieuzone wordt uitgebreid. We hechten veel waarde aan gezonde lucht voor onze inwoners. En zoals de VVD ook noemde zien we graag uitbreiding zoals hoe dit in Den Haag is gebeurd. En zoals anderen al hebben genoemd zijn we benieuwd naar de snor- en bromfietsen. We vragen ons af of niet alleen de effecten op luchtkwaliteit gewoon in het algemeen maar ook de effecten op de beleving van fietsers en voetgangers bij verkeerslichten kan worden meegenomen? Want dat is waar veel overlast ontstaat voor onze inwoners. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schwencke. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de raad voor de positieve geluiden. Ik ben zelf ook blij met dit voorstel. Luchtkwaliteit is iets wat we hoog in het vaandel hebben. We hebben het Schone Lucht Akkoord ondertekent een aantal jaar geleden en dit is een goede stap in de richting. Ik ga even het rijtje af. Beter Voor Rijswijk. Ja, het participatieproces, ook even meteen richting de heer Stuijzand, op zich het participatieproces heb ik het idee dat dat goed gelopen is. U geeft aan, 360 mensen is weinig of 350. Ik heb die vraag ook gesteld toen ik het stuk kreeg en tegen mij werd gezegd, nou, in dit soort onderzoeken zijn we eigenlijk al best wel blij met 360 mensen want over het algemeen krijgen we nog lagere aantallen terug. Dus als het over, ja, dus dat is wat ik aan u kan meegeven. Ik denk dat het percentage niet heel veel anders was geworden als we breder hadden gekeken. We hebben natuurlijk wel ook gekeken in de participatie zoveel mogelijk te zoeken naar de mogelijkheden om mensen in de buurt te benaderen. Maar u weet ook dat met participatie over het algemeen dezelfde groep mensen reageert in veel trajecten. Maar in dit geval, ja, er was misschien een iets ander percentage uitgekomen maar ik denk niet heel veel anders. U heeft het over brommers en dat is breed zijn daar vragen over gesteld. 2-takt vooral. Om eerst even aan te geven, Den Haag heeft een milieuzone voor brommers en die behelst niet heel Den Haag. Ook voor u goed om te weten, er zijn echt ook, er is een kleiner gebied binnen Den Haag, dus de randen waar wij aan wonen, daar geldt die beperking voor brommers niet. Dus het is niet zo dat brommers bij de grens Den Haag ineens niet meer mogen, die 2-taks brommers, dat is echt een kleiner gebied. Dat geldt trouwens ook voor de andere milieuzones die ze hebben, dat is echt een kleiner gebied. Wat wij, ik heb hier ook contact over gehad toevallig laatst met mijn collega-wethouder in Den Haag. Die gaf ook aan dat de handhaafbaarheid van het instellen van een zone met brommers heel lastig is. Je hebt vrij hoge kosten en ik denk dat wij dat, dat is ook iets wat wij zagen, op het moment dat we met brommers moeten gaan handhaven, de invalwegen voor brommers zijn velen malen meer en groter, grotere hoeveelheid dan voor vrachtwagens of toerbussen. Dus die kunnen we met een aantal camera's extra plaatsen, zoals ook in het stuk staat, kunnen we daarop handhaven. Op het moment dat we brommers en scooters gaan doen, dan wordt dat een stuk lastiger. En we hebben ook van Den Haag begrepen dat eigenlijk achteraf gezien zij de sloopregeling voor hen ook wel voldoende was geweest. Voor hen ook was dat eigenlijk, nou ja, wat uiteindelijk tot het beste resultaat heeft geleid. En het heeft best wel veel problemen opgeleverd,

het handhaven. Wanneer gaan we het dan wel invoeren? Nou, wij kunnen dat eind 2023, begin 2024 wel gaan invoeren. Dat is ook wel een streven wat we hebben. Maar of we dat exact, daar moeten we dus nog echt nog wat extra onderzoek naar doen hoe dat precies uit zal werken. Het zal ook een uitkoopregeling worden die vergelijkbaar is aan die van Den Haag. Den Haag die heeft inderdaad de mogelijkheid om, ik sprak toevallig een vriend van mij die dat gedaan heeft en dan kan je inderdaad een fiets voor kopen dan. En dat schijnt heel goed te werken daar dus als wij die regeling gaan invoeren zal dat, is ons voornemen, om dat op dezelfde wijze te doen. Even kijken hoor. Ja, dus even ook even richting de heer El Majjaoui. We zijn op de hoogte van de regeling in Den Haag, dat is duidelijk, gaan we op dezelfde manier doen als dat lukt. Even kijken hoor. Regionaal beleid brommers van de VVD. Nou ja, goed, wat ik al zei, de VVD, of VVD zeg ik, Den Haag heeft een kleiner gebied ook binnen hun stadsgrenzen wat als zone is ingericht. Dus regionaal is niet echt direct een link met die zone. Dus als dat wel zou zijn, ja, dan zouden wij het natuurlijk op die manier ook makkelijker kunnen inrichten maar er zit echt wel een verschil in. Ambitie voor zero-emissie van CDA. Dat is een lastige. Wij willen op zich overgaan op zero-emissiezones en dan moeten we even goed kijken waar we dat dan ook precies gaan doen. Ik heb zelf ook het streven om dat ook echt goed te onderzoeken en dat te gaan doen. Maar daar zit juist ook die vier jaar wachttijd op. Die vier jaar wachttijd zit niet op brommers maar die zit echt op die zero-emissiezones. Dus ja, we willen dat zo snel mogelijk wel gaan opstarten maar dat vergt ook wel behoorlijk wat onderzoek hoe je dat doet. Er wordt veel in den lande ook al onderzoek naar gedaan en die informatie die we daaruit kunnen halen die proberen we natuurlijk ook te verzamelen om daarin verder te gaan, verder te komen. Rijswijks Belang. O nee, VVD heeft nog een vraag gesteld over boetes, gemeentekas. Nee, we gaan naar het CJIB, die innen die boetes dus die komen niet in de gemeentekas terecht. Rijswijks Belang. Ja, u gaat in op ondernemers en dat is een terechte vraag denk ik. En ik denk ook dat we daar in zekere zin ook wel in tegemoetkomen want in dit geval worden bestelbussen niet meegenomen in de zone. Op het moment dat wij bestelbussen hier zetten, kunnen we nu ook niet koppelen, wettig niet. Dan zouden we ook personenauto's moeten meenemen en dan wordt de zone heel anders. En dat is momenteel gewoon ook heel lastig handhaafbaar. En je weet, men kan ook gewoon nog steeds een ontheffing aanvragen. Dus op termijn willen we wel naar die bestelbussen ook toe, dat ga ik u hierbij wel zeggen. Maar daar zit ook nog steeds een ontheffingsregeling aan vast die vrij complex is maar die ook gebruikt wordt in andere milieuzones die wij kennen. Maar die zit niet in dit, dus het gaat echt om vrachtauto's en dieseltourbussen. Dus grote ... Dus de kleine ondernemer, in principe raakt dit niet direct. Partij van de Arbeid, participatie, heb ik al gehad. GroenLinks, ja, de beleving. Ja, wat ook duidelijk wel in het stuk staat, ja, we beseffen dat ook wel, hoewel de luchtkwaliteitsverbetering van die brommers als je dat weghaalt minimaal is, dat het juist gaat om het feit dat je naast een 2-taks scooter op het fietspad staat. Ik vind het zelf ook niet prettig als je ernaast staat, het stinkt en het is ongezond voor je. Ja, er zijn ook gemeentes die hebben ze op de weg gedrukt. Zou je natuurlijk ook nog kunnen doen maar ja, dan heb je ook weer andere risico's die daarmee komen kijken. Dus in de toekomst moeten we daar nog eens goed naar kijken hoe we daarmee omgaan. Dus maar de beweegreden om dus die sloopregeling straks wel te gaan invoeren is inderdaad vooral omdat we willen voorkomen dat fietsers achter brommers bij het stoplicht staan. Dat is de realiteit dat dat ontzettend vervelend is. Ik denk dat ik hiermee alle vragen beantwoord heb, voorzitter. Dat is mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Wie wil reageren in tweede termijn? Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, voorzitter, dank. En dank aan de wethouder voor alle antwoorden. Ja, ik begrijp het gewoon niet zo goed in relatie tot onze buurgemeente Den Haag. Ik heb de site ook even voor mijn neus nu en daar staat toch echt dat 2-takt of 4-takt van voor januari 2011, dan mag u wel de milieuzone in, van na 1 januari 2011, excuses. En zijn ze voor 2011, dan mogen ze niet in de milieuzone dus er is wel degelijk een regeling voor de hele stad. Ik zie ook gewoon een heel duidelijk plattegrondje waarin het gewoon in de hele

stad gewoon echt gewoon heel duidelijk wordt aangegeven met wel dit onderscheid. Dus ik begrijp eerlijk gezegd niet zo goed waarom we dan toch als Rijswijk daar niet in meegaan? Gewoon ook voor het gemak van handhaving hetzelfde, niet een bordje bij de grens van Den Haag dat het daar weer anders is als in Rijswijk. Dus ik zou eigenlijk de wethouder toch nog eens willen vragen, kan dat alsnog en wat kost dat? Want er zal ook een prijskaartje aan hangen wellicht bij die invoering en dat vind ik wel van belang om het te overwegen om het voorstel wel of niet te amenderen. De laatste vraag ging nog over die nul-emissiezone. Ik weet dat dat vier jaar duurt en ik weet dat het vanaf 2025 kan. Met andere woorden, als we dat dit jaar, volgend jaar een beetje gaan uitwerken, dan zou dat op zijn vroegst in 2028, 2029 gerealiseerd kunnen zijn. Maar ik ben zo benieuwd naar de ambitie van dit college en ook van deze wethouder. Gaat hij met dit college nu het komende jaar hier echt aan werken, zodat we dat in 2029, 2030 kunnen invoeren? Dus ik weet dat het zo is maar ik ben ongelooflijk benieuwd naar de ambities van dit college. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ja, dank, voorzitter en dank aan de wethouder. Ik sluit me aan bij het CDA, die vraag vinden wij ook buitengewoon interessant. Wat de boetes betreft heb ik het duidelijke antwoord gehoord. En nog de vraag, is dat een bewuste keuze of is het gewoon onmogelijk om het te fiscaliseren en het geld binnen de gemeentekas te brengen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Ik zag ook een hand van mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (Partij voor Gelijkeid & Rechtvaardigheid): Ja, dank, voorzitter. Ik sluit me ook geheel aan bij de vraag van het CDA. Want juist moeten wij voor eenduidigheid en om verwarring te voorkomen vooral voor de weggebruikers, met name de scooters, zullen we de aansluiting kunnen vinden mogelijk met Den Haag omdat we toch omringd zijn door deze grote steden. De tweede vraag van mij behelst inderdaad de subsidieregeling. Ik ben blij en althans wij als fractie zijn blij met dat de wethouder overweegt deze regeling in werking te laten treden. Maar de vraag is, is de wethouder bereid om dan specifiek enkel de lokale ondernemers hierin tegemoet te komen? Dus dat wij, dat de mensen de fietsen zeg kopen alleen binnen de grenzen van Rijswijk, afgezien dat ook de scooters daar afkomstig zijn. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel, voorzitter. Allereerst had ik nog een aanvullende vraag ook nog even op mijnheer Braam wat betreft ook die enquête. Is die enquête gewoon gehouden alleen maar namens de inwoners of zijn hier echt ondernemers die daar ook antwoord op gegeven hebben? Want ik begrijp dat je als inwoner graag natuurlijk zegt, ik wil een schone lucht en ik wil verder dat de auto's wegblijven. Ik ben wel blij dat voorlopig dus de bestelauto's nog even buiten beschouwing blijven. Maar zoals kermisexploitanten, marktondernemers met echt wel vrachtwagen, die krijgen natuurlijk dan wel een probleem. Want hoe moeten die weten als ze buiten Rijswijk zijn hoe ze dat moeten aanvragen betreffende die vrijstelling? En de vraag is ook, daarom benoem ik hem ook echt dat in juni dat grote congres komt namens de landelijke politiek, omdat het gewoon een heel groot probleem wordt. Omdat vaak ondernemers niet eens zo heel veel kilometers maken en langer met die auto's doen. Het zijn vaak natuurlijk dure auto's, vrachtauto's, verkoopwagens, dan praat je zomaar tussen de 80.000 en 200.000 euro. We hebben natuurlijk al de zware corona achter de rug waardoor ondernemers al heel erg zijn getroffen. Dus binnen die groep is er echt met angst en beven wordt er gekeken naar wat er dus binnenkort gaat komen. Want het moet toch niet

zo zijn dat straks echt alle ondernemers straks moeten gaan stoppen omdat het gewoon niet betaalbaar is. Dat is echt een angst voor ons. Ik hoop dat u dat begrijpt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Verder, nee? PvdA? Nee. GroenLinks? Nee. Nou, o, mevrouw Schwencke. Sorry, gaat uw gang.

Mevrouw Schwencke (GroenLinks): Ja, dank, voorzitter. Ik wou nog even een, ja, wat verhelderend antwoord op mijn eerdere vraag. Want de wethouder erkent dat het vervelend is om bij een verkeerslicht te staan bij zo'n motor. Maar los van of erkend wordt hoe vervelend het is, zal het worden meegenomen in de rapporten hierover, in de onderzoeken en de besluitvorming, wordt dat daarin meegewogen in de toekomst? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schwencke. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik ga even het rijtje af. CDA, de milieuzone voor de scooters. Ja, ik heb daar een fout in gemaakt. Ik heb twee dingen door elkaar gehaald, u heeft gelijk. Die scooters, 2-takt, is heel Den Haag, dat had ik niet scherp. Dat betekent dat, dat wil nog steeds niet zeggen dat Den Haag niet ook aan ons heeft aangegeven dat zij achteraf gezien vinden dat die sloopregeling voldoende was geweest. Dat heeft het meeste effect en het inperken van de scooters binnenkomen heeft ze heel veel geld en heel veel problemen opgeleverd om dat uit te voeren. Ja, en dan moet je op een gegeven moment ook nadenken, wat is handig en hoe gaan we dat doen? Ik bedoel, als we niet kunnen handhaven dan ben ik toch ook van mening dat je het niet moet gaan invoeren. Dus we hebben heel veel invalswegen in Rijswijk dus daar zit ook wel een risico in. Tuurlijk kun je het wel gaan doen, we kunnen natuurlijk onderzoeken hoe we dat gaan doen. We gaan dus ook onderzoeken nu verder hoe we de volgende stap gaan zetten. Maar wij hebben sterk het idee, ook naar aanleiding van de ervaring in Den Haag, dat het invoeren van een sloopregeling voldoende is. Dat we daar ook het meeste effect mee gaan bereiken. Even kijken, de boetes, dat is voor het CJIB.

De voorzitter: Mijnheer Geleijnse, gaat uw gang.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, een korte aanvullende vraag. Ik vind het altijd zo gemakkelijk als je zegt, als je roept, ja, we kunnen het niet handhaven dus dan moeten we het maar niet doen. Ik begrijp wel dat dat gewoon in de praktijk in Den Haag wellicht moeilijk is maar ik vind het zo'n ... Ja, ik vind het gewoon geen goede reden. Als je gewoon achter die missie staat om het gewoon anders te doen in onze stad en als je het gelijk wil trekken of als er gewoon echt een goede reden voor is, ja, dan moet je gewoon handhaven. En als dat dan niet lukt, dan moet je aan de handhaving wat doen. Want anders kunnen we ook heel veel stoplichten weghalen want dat wordt ook heel vaak niet gehandhaafd. Ik vind dat altijd een beetje een kort door de bocht redenering.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, dat kunt u zeggen, het is inderdaad ook niet mijn favoriete argument. Maar als ik het op een gegeven moment wel ga invoeren en u zegt tegen mij na twee jaar van, nou, hartstikke leuk en aardig, ze rijden nog door de hele stad heen. En dan zeg ik van, ja, ik heb geen kosten, kostentechnisch kan ik het gewoon niet handhaven. Dan gaan we de andere kant op. En in dit geval maken we ook op gezien de ervaringen van Den Haag echt de afweging om dat op die manier te doen. Het is gewoon echt een flinke investering die we dan moeten doen, ook in camera's, op al die invalswegen om dat te gaan handhaven. En dat is eigenlijk de reden waarom we het niet doen. Waarom we het in ieder geval niet willen doen. Dus ik

hoop dat dat voor u voldoende antwoord is. Ik weet niet of het een antwoord is wat u wilt horen maar dat is wel in ieder geval de realiteit waar wij ons mee geconfronteerd zien. En dan ga ik toch ook graag wel af op de ervaringen van de gemeente die hier al enige jaren mee bezig is. Zero-emissie. Ja, ik wil heel graag zero-emissie invoeren. Maar u weet ook, daar moeten we echt nog onderzoek naar verrichten. We kunnen het pas in 2025 überhaupt starten daarmee. Wij gaan in ieder geval wel stappen zetten om te kijken hoe we dat in Rijswijk zouden kunnen invoeren. Maar ja, dat gaat niet in deze collegeperiode gebeuren, dat weet u ook. Maar de onderzoeken ernaar gaan natuurlijk gewoon verder, zoals ook in het raadsvoorstel staan. Partij voor Gelijkwaardigheid & Rechtvaardigheid. De lokale ondernemers, ja, dat is denk ik een goed inslag, goed punt om mee te nemen. Het is natuurlijk wel zo je kunt moeilijk, je kunt wel iets met ondernemers samen gaan doen. En Den Haag heeft dat anders ingericht, die heeft echt wel een vrijheid daarin gegeven om buiten Den Haag ook een fiets te kopen. Je kunt bijvoorbeeld als je op de grens woont en je woont 100 meter van een fietswinkel in Den Haag, om dan de stringente reden aan te houden van de gemeentegrens, ja, dat vind ik ook een beetje ver gaan. We vragen mensen al veel te doen maar we kunnen natuurlijk wel op het moment dat je die sloopregeling uitvoert een lijstje meegeven met lokale ondernemers waar dat mogelijk zou kunnen. Dus dat wil ik u meegeven. Even kijken hoor. Nou ...

De voorzitter: Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, excuus want ik zat nog even te kauwen op het antwoord over de nul-emissiezone. Dus u zegt dat dit, ik weet dat het vier jaar, je moet het vier jaar van tevoren aankondigen toch? Heb ik goed gelezen en begrepen. Dus dan begrijp ik goed dat dit college in deze periode als ze de rit uitzit niet een besluit gaat nemen om het over vier jaar in te voeren. Met andere woorden, deze periode loopt tot 2026, dan zou invoering kunnen in 2030. Als we dat niet doen, dan wordt het in Rijswijk dus niet voor 2031 gerealiseerd. Is dat een juiste conclusie?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Nee, het besluit om in te voeren kunnen we zeker wel nemen en die kant willen we ook wel opgaan. Nee, het gaat echt om het fysieke of echt het daadwerkelijk invoeren. Nee, het besluit om in te voeren dat willen we, dat is op basis van de onderzoeken die we gaan voeren of dat haalbaar is, ja, dat wil ik zeker wel graag nemen. En dan heb je nog vier jaar nodig maar het kan niet eerder dan 2028 dus het besluit om in te voeren kunnen we ook niet eerder dan 2024 nemen. Even kijken, Rijswijks Belang, enquête. Ja, het platform wat daarvoor staat is in principe natuurlijk ook open voor iedereen, dus ook ondernemers kunnen daarop reageren. Dus als ondernemers daarop gereageerd hebben, ik heb momenteel niet exact inzichtelijk welke hoeveelheid of ondernemers, particulieren daarop gereageerd hebben. Volgens mij staat er wel iets over in het stuk maar ik weet het niet 100 procent zeker dus dat moet ik u even ... Daar kan ik u gewoon geen antwoord op geven. En de grote zorgondernemers, ja, dat begrijp ik natuurlijk wel. Ik begrijp ook echt wel dat er zorgen zijn onder ondernemers. Maar uiteindelijk is ook luchtkwaliteit voor ons wel een dusdanig belangrijk punt dat we echt een stap willen zetten. En het gaat hier nogmaals niet om de nieuwste vrachtwagens, het gaat hier echt om vrachtwagens die een stuk ouder zijn. We hebben het niet over vrachtwagens van twee jaar geleden, we hebben het echt over, ik weet exact de datum niet maar vrachtwagens die zeker tien jaar oud zijn. Dus er zit ook wel een ... En ik weet ook, vrachtwagens gaan lang mee en je kunt een ontheffing aanvragen. Dat geldt ook voor de Haagse milieuzone, dat weten ondernemers ook te vinden. We zullen dat ook op de website echt wel aangeven waar dan die ontheffing te vragen is. Maar het feit is dat we die regeling echt wel willen invoeren want als ik het niet doe dan komen we met luchtkwaliteit ook nergens. En dit is wel de grootste stap die we kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Dank u wel. Ja, de vraag is namelijk, vaak worden er niet echt veel kilometers mee gemaakt. Want die auto's die gaan zeg maar naar een bepaalde plek, ik noem maar de kermisexploitanten, die rijden naar het Malieveld bijvoorbeeld en daar blijven ze gewoon een week staan. Het is niet zo dat die auto's constant rijden. En daarom, die auto's gaan vaak wel twintig jaar mee omdat ze qua kilometers vaak niet veel maken. En dat is ook met vrachtauto's, als die naar bepaalde markten gaan dan qua kilometers is het echt niet zoveel en vandaar dat ze er ook lang mee moeten doen. Maar het probleem is nu ook, er zijn mensen die zeggen, ja, ik wil inderdaad een andere auto gaan kopen en ze zijn kapitaalkrchtig om het te doen. Dan is die auto die ze willen hebben, die is nog niet voorradig want dan zouden ze naar elektrisch willen. Dat is er nog niet. Dus die mensen, die ondernemers zitten gewoon met een heel groot probleem. Want je wil ook geen dieselauto meer kopen omdat je zegt, ja, straks is het helemaal verboden. Dus er zit gewoon een dilemma voor de ondernemers. En dan hoop ik ook gewoon dat zowel de landelijke politiek als de politiek gewoon in de steden, dat die rekening houden met ondernemers.

De voorzitter: Mevrouw Kames, wat is uw vraag?

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): De vraag is dat, nou, ik vraag dat het gewoon zo is dat ze langer met die auto's doen, zomaar twintig jaar. Dus de vraag is, ja, hou je daar rekening mee dat de mensen, dat het ondernemers zijn die gewoon lang met die auto's doen?

De voorzitter: Ja, dank u wel, mevrouw Kames. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, en nogmaals, daar is een ontheffing voor mogelijk. Op het moment dat u niet in staat bent om een vrachtwagen te vervangen, dan kun je, dat is aantoonbaar, dan kun je een vrachtwagen, dan kun je een ontheffing aanvragen.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Nee, maar dat vertel ik u net, als er mensen zijn die wel kapitaalkrchtig genoeg zijn die zeggen, we willen een nieuwe auto kopen, dan willen ze een elektrische auto kopen. Maar die is er gewoon nog niet, als verkoopwagen niet maar ook niet als vrachtauto.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mevrouw Kames. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, nieuwere soorten vrachtwagens die een lagere klasse of een hogere klasse zijn, dus boven klasse 6, die zijn gewoon wel voorradig, die kunt u gewoon kopen. Maar het is uiteindelijk ook een besluit dat wij nemen voor luchtgezondheid of gezondheid, volksgezondheid en luchtkwaliteit. Ja, en daar zullen ongetwijfeld mensen zijn die daar in de problemen mee komen en die met ontheffingen de boel moeten uitstellen. Het is nog steeds ook mogelijk om vrachtwagens, want er zijn ook vrachtwagens die wel de milieuzones in mogen en dat zijn niet elektrische vrachtwagens. Dus die mogelijkheid is er nog steeds. Kijk, als het niet mogelijk zou zijn voor een ondernemer om een ander voertuig aan te schaffen, gewoon echt volledig onmogelijk, dan denk ik ook niet dat een regeling als deze juridisch haalbaar is. Want dan verplicht je ze feitelijk om iets heel andere bedrijfsvoering te gaan voeren.

De voorzitter: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Inderdaad, zo'n geval is er inmiddels ook met iemand in Amsterdam. Diegene wil ook een andere auto kopen maar het is niet voorradig dus die gaat nu waarschijnlijk ook wel inderdaad naar de rechter toe.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, dat ... Ik ken het, volgens mij gaat het inderdaad om een zero-emissiezone of om een zone waar de gemeente heeft gezegd van, nou, dit is een strenge norm en die auto is niet voorradig. Ja, dan is het zijn keus om naar de rechter te gaan. Maar goed, uiteindelijk is het feit dat wij hier een regeling aanscherpen, een regeling inbrengen die vergelijkbaar is aan die op de Haagweg. Zelfde klasse en daar kunnen nog steeds vrachtwagens overheen die wel voldoen. Dus ze zijn leverbaar, ze zijn voorradig. Alleen, ja, vrachtwagens die wat ouder zijn, die zullen op een gegeven moment echt uitgefaseerd worden. Ja, GroenLinks kan ik heel kort zijn, ik denk dat dat de laatste vraag is. Ja, het wordt meegenomen in de overwegingen. Ik denk dat ik daarmee klaar ben.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Ik had nog een vraag over de boetes. Of het laten innen door CJIB een bewuste keuze is of dat er geen andere mogelijkheid is?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Excuus, ik dacht dat ik die beantwoord had, maar er is geen andere mogelijkheid.

De voorzitter: Oké, dank u wel. O, mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, excuus, voorzitter dat ik nog een vraag heb. Maar in hoeverre hebben wij inzicht zeg maar in het systeem, staat ook al in de brief genoemd, van snorfietsen, bromfietsen van 2010 en ouder die geregistreerd zijn in Rijswijk? Het staat in de brief in het kader van die andere regeling. Maar kunnen wij dat gewoon opvragen zeg maar welke er in Rijswijk zijn geregistreerd? Met andere woorden, kunnen wij gebruikers van deze voertuigen ook in Rijswijk wijzen op een mogelijk verbod wat we dan toch in zouden voeren?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Voor zover ik het weet, en dan moet ik echt even heel goed graven in wat ik gelezen heb en wat ik ook meegekregen heb, weten wij dat er in Rijswijk duizend van dit soort voertuigen geregistreerd zijn. Dus we weten dat die geregistreerd zijn. Maar in het kader van AVG is het natuurlijk wel heel lastig om als gemeente mensen te gaan benaderen. Je kunt niet zomaar iemand benaderen omdat die een bepaald voertuig heeft dus die gegevens zijn bij ons dan weer niet beschikbaar.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Wit. Ik kijk even naar het Forum want ik hoorde ook iemand over een amendement dus gaat dit als een bespreekstuk of als een hamerstuk naar de raad? Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Wat mijn fractie betreft vooralsnog als een bespreekstuk omdat ik echt nog even na wil denken over wel of geen amendement en ook een motie overweeg over de nul-emissiezone.

De voorzitter: Oké, dan noteren we het als bespreekstuk. Oké.

6. RIB 23 RIB 23 018 Resultaat bodemonderzoek naar lood in de bodem volkstuinten

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, agendapunt 6. Dat is de RIB 23 RIB 23 108, resultaat bodemonderzoek naar lood in de bodem van volkstuinten. Die is geagendeerd door het CDA dus ik wilde als eerste mijnheer Geleijnse het woord geven. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel. We zaten net te overleggen wie het eerst zou gaan maar volgens mij is het een prima optie. Ieder geval dank voor de schriftelijke antwoorden van de wethouder op al onze vragen over lood in volkstuinten in onze gemeente. En ook naar aanleiding van een vorige vergadering hebben we vrij snel het onderzoek mogen ontvangen, dat waarderen we zeer dus dank daarvoor. Ik ga nog even de vragen langs. Bij vraag 2 over de verschillende onderzoeken blijkt uit ons onderzoek en de gesprekken met de verenigingen dat er ook nog een onderzoek is geweest eind jaren 90. Kan de wethouder daar ons over berichten? En ja, dat roept dan ook wel een beetje de vraag bij ons op, is het dan volledig het onderzoek of het overzicht? Bij het antwoord op de vraag 3 zijn we ook wat ongerust want als we de veroorzakers van destijds niet kunnen achterhalen, de zogenoemde juridische beoordeling, dan geldt de vangnetbepaling en kosten dan voor rekening van bevoegd gezag. Dat is nu de provincie maar na de invoering van de Omgevingswet, en die schijnt er toch echt aan te komen, is het de gemeente. Tenzij de locatie wordt aangemerkt in het overgangsrecht. En welke inschatting maakt de wethouder op dit vlak en welke acties zijn nodig? Ik begreep dat de risico-inventarisatie echt voor de zomer afgerond is. Ik hoop dat de wethouder dat ook hier vanavond kan bevestigen. En dan voor mijn fractie eigenlijk de belangrijkste vraag is de 7^e en dat gaat om de tuinders op die vereniging nog eens nader te informeren over wat er kan en wat er niet kan. En dan wordt er verwezen naar de GGD-adviezen en we hebben ook een folder gezien die daar op de vereniging is en ze hebben daar ook een presentatie gegeven. Maar ja, het telen van groenten in bakken met teelaarde en potgrond, dat snap ik alleen niet alle gewassen teel je in bakken. Rabarber, bessen, appels, dat is echt op een andere manier, die staan er al jarenlang. Kun je die eten, kun je die gewoon gebruiken? En als je gewoon als tuinder of als geïnteresseerde een beetje gaat googelen dan kom je bijvoorbeeld ook op de site van de Omgevingsdienst en die zegt dan weer dat je komkommers en courgettes moet schillen. Dat je ook naast het wassen dus ook moet schillen. En dat je rabarber beter dan weer niet kan eten, tenzij die geteeld is in zo'n bak. Ook het RIVM heeft weer een wat ander advies. En ja, ik vraag eigenlijk gewoon maar één ding aan deze wethouder, ik hoop dat die bereid is om al of niet samen met de GGD of de RIVM heeft volgens mij ook mooie pakketten, toch bereid is de tuinders op deze vereniging te ondersteunen bij de keuze, wat kan er wel en wat kan er niet in dit tuinseizoen. In de hoop, en daar sluit ik mee af, dat de risico-inventarisatie ons gaat meevallen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. Vijftig jaar geleden is er een mooi volkstuintencomplex, Ons Ideaal, gebouwd op een vuilnisbelt. Dat weten we, 30 september 1987 is er gesaneerd nadat er in 1983, dus vier jaar later, een penetrante geur door een particulier onderzoek is geweest. Onderhand is de gesaneerde grond van toentertijd vuiler dan de omliggende tuinen. In 1998, waar mijn collega van het CDA net aan, wat die net zei, is er een slibonderzoek geweest voor de beschoeiing. Daar zijn zware metalen en advies voor het personeel wat daar toen werkte was beschermende kleding aan te trekken. En dat was 24 augustus 1998 ver boven de norm. Het is een kwelsloot, zware metalen en toen is het een halve meter uitgegraven. Maar met dit water is ook de afgelopen jaren de tuinen besproeid. We spreken dus

over 25 jaar geleden en nu wordt er een onderzoek gedaan en komen we erachter dat er te veel lood in zit omdat de provincie dit verlangde. Om verwarring te voorkomen, dat zegt u in uw beantwoording, richt u tot de gebruikersadviezen van de GGD. Mijn collega zei het al, deze doet juist verwarring schoppen. Als je de folder bekijkt staat er dat het kan bijdragen van leveren van het aantal lood in je lichaam niet gezond is en dat je het dus niet binnen moet krijgen. Was zelfgekweekte groente en fruit grondig. Voedingsstoffen als lood, je kan ze wassen maar dat gaat er niet uit, dat is de buitenkant. Vervangen van loden waterleidingen. Dit complex is vijftig jaar oud, toen waren loden waterleidingen al verboden. Het gaat om zeventien tuinen waarvan elf tuinen ernstige zorg en zes tuinen hele grote zorg. De omliggende tuinen die geel gekleurd zijn, dat is ook de grond wat wij hebben begrepen die eventueel wordt afgevoerd voor nieuwbouwwijken. Dus dat kan niet heel veel kwaad. Vraag 1, waarom wachten op de bioloog of waarom niet een bioloog sturen maar een GGD-foldertje voor die mensen wat rust te geven? Waarom is er bij een ander volkstuincomplex wel afgegraven naar de bovenwettelijke norm zonder risicoanalyse en bij Ons Ideaal wachten? En vraag 3, kosten zijn vanaf 1 januari waarschijnlijk voor de gemeente en nu nog van de provincie. Klopt dit en wordt er dus daarom expres verstraagd? Dit was het voor mij in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Is er verder iemand die nog wil reageren? Nee? Dan geef ik het woord aan wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank u wel ook voor de opmerking van de heer Geleijnse dat we in ieder geval snel de rapporten hebben gegeven. Dat is ook altijd mijn intentie als ik dat toezeg. Het onderzoek eind jaren 90 wordt genoemd. Daar heb ik momenteel geen informatie over. Dus ik weet dat er een onderzoek heeft plaatsgevonden maar exact hoe dat in elkaar zit en wat er toen gebeurd is. Kijk, de heer Nunnikhoven geeft ook aan, er is toen halve meter slib uitgegraven. U geeft aan, nou ja, het water is daarna wel gebruikt. Maar goed, het water dat verdamppt ook weer, komt weer nieuw water in, dus het water wat er toen in zat is niet het water wat er nu in zit. Dus maar hoe het exact zit, dat kan ik u momenteel gewoon niet vertellen dat onderzoek. De juridische bepaling, wie is verantwoordelijk? Ja, zoals we zijn zowel met een risico-onderzoek bezig wat voor de zomer komt kan ik u toezeggen. En het juridische onderzoek, dat spitst zich inderdaad toe op het feit, wie is er verantwoordelijk voor deze grond? En u heeft inderdaad gelijk dat dat zou veranderen per 1 januari 2024 met de ingang van de nieuwe Omgevingswet, tenzij wij daar nu met die bepaling zeggen dat dat alsnog bij de provincie terechtkomt. Ook dat onderzoek loopt momenteel. We zijn dus echt ook met een juridisch onderzoek bezig. Wat daar precies de uitkomst van gaat zijn, dat weet ik gewoon echt nog niet. Ik hoop dat zo spoedig mogelijk ook aan u te kunnen melden. We hebben overleg met de ODH en we hebben overleg met de provincie hierover. En het is niet zo inderdaad dat we dit bewust vertragen, dat is zeker niet het geval. Dit gaat echt ons aan het hart om hier zo snel mogelijk duidelijkheid over te hebben. Ja, ik ben zeker bereid om samen met de GGD of met een bioloog om te kijken, vermoedelijk zal het met de GGD zijn, die hebben daar toch de meeste ervaring mee, ook met lood, om de tuinders op een goede manier te ondersteunen richting de toekomst met adviezen wat ze wel en niet kunnen doen, welke groenten wel, welke groenten niet. Het blijft wel zo dat, de heer Nunnikhoven geeft het ook aan, ja, lood zit in de grond, het komt in die komkommer. Maar het feit is dat het lood wat in die komkommer komt, daar is ook onderzoek gedaan in het verleden maar ja, dan wordt het heel technisch en ik heb ze ook niet paraat, dat is relatief weinig of echt heel weinig. En als je echt een komkommer wast, en dan gaat het over grond die aan de komkommer hangt, ja, dan kunt u zich voorstellen dat daar veel meer lood in zit. Het is gewoon echt heel belangrijk, en dat blijf ik ook benadrukken, dat op het moment dat je op dit soort gronden teelt, dat je goed de stukken, het fruit en de groenten wast. Maar nogmaals, daar komen we dan met een beter advies richting de tuinders. Dan was er nog een vraag waarom we op andere tuinen wel hebben afgegraven? Ja, dat ging om relatief kleine hoeveelheden en een van de tuinen was op de ... Ze lagen op dat moment ook braak. Eentje was sowieso niet in gebruik en

de ander die ging in overgang naar een andere eigenaar. Dat maakte het voor ons op dat moment heel makkelijk om af te graven en het ging echt om een beperkt aantal kubieke meters. Dit gaat echt wel om meer kubieke meters zoals u ook in het rapport heeft kunnen zien. Dus dat is echt wel een grotere uitdaging. Even kijken hoor, ik krijg nog door dat het water eigenlijk nagenoeg geen verontreiniging bevat, het zit echt vooral, het zat echt vooral in het slib. Dus het water op zich wat dan gebruikt is, daar zat weinig tot geen verontreiniging in. Nou ja, voor ons is gewoon belangrijk dat we de situatie nu goed in kaart krijgen. Wij hebben het idee dat we dat redelijk hebben. Die risico-inventarisatie gaat ons gewoon extra informatie geven over de toekomst en wat we moeten gaan doen. Juridische toets, aspecten die getoetst worden, die gaan ons duidelijkheid geven over waar nou de verantwoordelijkheid ligt. En de gesprekken met de provincie daarin en de ODH zijn constructief dus ik verwacht ook echt dat we daar wel uit gaan komen. Nou, ik hoop dat ik u hiermee genoeg informatie heb gegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, dank, voorzitter. En dank aan de wethouder voor de uitgebreide beantwoording en natuurlijk ook dank voor de toezegging om de tuinders toch wat extra informatie te geven want het is inderdaad technisch. En het wordt alleen maar lastiger voor deze mensen omdat nogmaals, als je gaat zoeken, de komkommer moet je niet wassen, staat er op de ene site, maar schillen en op de andere alleen weer wassen en dat geeft gewoon wat onrust. Ik hoop wel dat de wethouder begrijpt dat het een beetje snel moet als het enigszins kan, want het seizoen gaat hard. In mijn tuin groeien de courgettes, staan er nog geen courgettes aan maar de eerste bloemen heb ik al wel gezien dus het gaat wel beginnen. En dan tot slot de juridische toets, ook goed om te horen. Denkt de wethouder dat ongeveer tegelijk aan te kunnen leveren nog net voor de zomer of is dat te positief gedacht? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven (Beter voor Rijswijk): Dank u wel, voorzitter. En dank, wethouder, voor de beantwoording. Ik heb nog een paar kleine korte vraagjes. Deze mensen doen al jaren hun ziel en zaligheid in hun tuintje. Buiten dat ze die producten al jaren binnen hebben gekregen is het natuurlijk ook financieel, er zit veel spaarcentjes van deze mensen in die tuintjes. En dan, ja, is bij mij de vraag, waarom zijn er niet eerder onderzoeken gedaan naar aanleiding geweest om breder te kijken in de wetenschap dat daar een vuilstortplaats is geweest. En vroeger waren we niet zo streng met wat er bij de vuilnisbelt gedumpt mocht worden maar het was via de boot vanuit Rijswijk en vanuit de boot vanuit Den Haag wat daar allemaal gestort werd. Dat was mijn vraag voor tweede termijn nog. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Zijn er verder nog vragen? Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen voor de wethouder. Eén is, ik ben ontzettend blij met een toezegging natuurlijk voor meer advies over hoe de grond te gebruiken voor de tuinders, voor vooral de gewassen. Ik zou het mooi vinden als de adviseur daar dan toch is, om ook even het gebruik voor jonge kinderen mee te nemen. Dat is een kleine moeite om even te adresseren denk ik. En ik heb een meer technische vraag. Want u zei net, in het water zit niet een gehalte lood dat gevaarlijk is want het zit alleen in het slib. Maar we weten ook dat loden waterleidingen, ja, of lood bij waterleidingen juist wel een effect heeft omdat dan door het water het lood bij de mensen komt en bij de kinderen komt. Dus ik begrijp eigenlijk niet waarom dat slib, het lood in het slib niet in het water komt maar het lood van een loden waterleiding wel in het water komt? Misschien kunt u dat toelichten? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Verder nog vragen? Nee? Dan geef ik het woord aan wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, en dan ga ik even proberen om te beginnen met de vraag van mevrouw Van der Weij. Ja, natuurlijk gaan we ook in ons advies uitgebreid meenemen dat handenwassen, kinderen niet in de losse grond laten spelen, ja, staat ook al in de adviezen die we nu verstrekt hebben aan de tuinders. Het slib, wat de heer Nunnikhoven vroeg ook aan die watergangen, het slib is al afgegraven in de jaren 80, dat is een halve meter afgegraven. Het ging meer om het water dan wat erboven zit en was dat toen een risico, is dat nu nog een risico? Het is nu geen risico meer. Technisch gezien of als u het hebt over de afgifte van looddeeltjes vanuit slib naar water of van loden leidingen naar water. Dan kan ik me alleen maar voorstellen dat de concentratie langs een leiding veel groter is en dat er daardoor ook een hoge concentratie in het water komt. Maar zover gaat mijn technische kennis ook niet, daar kan ik u echt geen antwoord op geven op dit moment. Ik hoop dat dit voor nu voldoende is. De risicobeoordeling komt voor de zomer, de juridische toets komt waarschijnlijk iets later. Daar kan ik momenteel nog geen, niet direct een stap in zetten. Dat is, ja, er komen ... De gesprekken lopen, dat kan ik alleen zeggen. We doen ons uiterste best om daar zo snel mogelijk duidelijkheid over te hebben. Ja, waarom niet eerder onderzoek? We hebben in de jaren 80 een brief gekregen ook van de provincie waarin aangegeven werd dat verder onderzoek niet nodig was. Dus op een gegeven moment, ja, als je dan die gegevens hebt, dan ga je ervan uit dat dat goed is. Dat we nu wel onderzoek doen, daar ben ik al lang blij om want nu komen we dus een situatie aan het licht die gewoon ernstiger is. Ja, meer kan ik er ook niet van maken. Het is zo snel mogelijk zorgen dat we de mensen goed informeren en de juiste stappen nemen. Dat is wat we nu doen. En wat ik gelukkig ook kan constateren dat we dat de afgelopen tijd ook continu gedaan hebben. Dat was het voor mijn tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Even kijken, dan hebben we een toezegging van de wethouder dat die het risico-onderzoek, dat dat voor de zomer komt. Dus ik ga ervan uit dat dat zeg maar voor 21 juli is, even simpel gezegd. En de andere toezegging van de wethouder dat die beter advies gaat geven aan de tuinders en daar de GGD en de bioloog bij gaat betrekken en dat het gebruik van jonge kinderen daarbij wordt meegenomen in dat advies. Dan gaan we nu verder naar punt 7 op de agenda, het vragenuur. Er zijn al ... O, mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Ja, sorry, u ging zo snel. Die toezegging is keurig geformuleerd alleen we hebben het pas over toezeggingen gehad in de raad en de wethouder heeft ook echt toegezegd dat die dat zo snel mogelijk wil doen vanwege dat tuinseizoen.

De voorzitter: Ja. Is goed, genoteerd. Dank u wel.

7. Vragenuur

De voorzitter: Volgende agendapunt, vragenuur. Er zijn een aantal vragen al schriftelijk beantwoord, er is een drietal vragen dat nog niet schriftelijk beantwoord is. Dus ik wilde voorstellen om nu alleen de openstaande vragen te beantwoorden. Is het ... Bent u daarmee akkoord? Mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had een hele korte aanvullende vraag bij de reeds schriftelijk beantwoorde vragen als dat mogelijk is.

De voorzitter: Ja, dat is goed.

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Dat is, we zijn heel blij, en dat doe ik namens mijn collega Anthony Zoghbi, die is vandaag niet aanwezig.

De voorzitter: O, wilt u anders heel, één momentje want ik zag dat er ook nog iemand anders wilde reageren op ... Eén moment, mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik had zelf, één vraag is voor mij beantwoord, de andere nog niet. Maar de beantwoording is nog niet helemaal naar tevredenheid dus daar wilde ik nog wat nader antwoord op hebben.

De voorzitter: Dat is helemaal goed. Dan wilde ik voorstellen om eerst de openstaande vragen te doen en dan daarna zeg maar de aanvullende vragen op de antwoorden die al gegeven zijn. Dan wilde ik beginnen met de vraag van de VVD over de vergunning die strijdig is met het bestemmingsplan. Wilt u heel kort even toelichten kort en bondig waar de vraag over gaat voor de mensen thuis zodat ze begrijpen waar het over gaat. Dank u wel. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering (VVD): Dank u, voorzitter, dat zal ik doen. Wij hebben kennisgenomen van het feit dat in de reeds verbouwde winkel van de bakker Michel in de Julianastraat, dat dat heeft moeten stopgezet worden omdat de vergunning niet verleend is. Wij betreuren dat zeer. Wij hebben begrepen dat het zou te maken hebben met strijdigheid met het bestemmingsplan maar ook dat het strijdig zou zijn met het retail- en horecabeleid van de gemeente. Nou, wij hebben gevraagd aan het college, klopt dat ongeveer als samenvatting van de problematiek? En klopt het zo juist, klopt onze conclusie ook dat retail- en horecabeleid nog door de raad moet worden vastgesteld dus hoe kan dan daar iets strijdig mee zijn? En wat ik goed begrijp, dat het onder andere te maken heeft met een harde knip midden door de Julianastraat. In onze beleving was het altijd zo dat op de hoekpunten van kruispunten, de vier hoekpunten altijd zakelijke dienstverlenende activiteiten kunnen worden ondernomen. En dat heeft daar ook altijd plaatsgevonden, jarenlang een wasserette en later een andere soort van dienstverlening. Dus zou u nog eens even goed kunnen kijken wat daar nou precies aan de hand is en of wij het goed begrepen hebben? Want misschien hebben wij het wel verkeerd begrepen. Is altijd mogelijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Wie mag ik het woord geven van het college om deze vraag? Wethouder Van de Laar, gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Ja, een hele mooie zaak maar eigenlijk best wel jammer hoe het verloopt op dit moment, met verwachtingen die aan allerlei kanten niet goed zijn gegaan. En ik denk in de eerste plaats richting de bakker, die heeft gemeend daar de winkel te kunnen doen zonder dat er gecheckt is of daar ook daadwerkelijk bij de bestemming past. Dus daarmee geef ik al direct een antwoord op uw vraag of het klopt dat de weigering op die grond is verleend om het zo te zeggen. Dat klopt. En dus daarmee is wel een wenselijke ontwikkeling zou ik zeggen op het moment dat de ondernemers in Oud Rijswijk zich willen vestigen maar het past simpelweg niet binnen die bestemming. En er is op zoek naar een juridisch argument eigenlijk om af te wijken want als een bakker toegestaan is, dan is eigenlijk ook alles binnen de retail toegestaan. En het beleid geeft geen aanleiding om ervan af te wijken. En dan vraagt u naar, het toekomstig beleid is nog niet vastgesteld. Nee, dat klopt. Er is op basis van het huidige beleid waarin ook al is opgenomen dat het centrum compacter wordt, is dat beoordeeld. Daarmee zou je kunnen zeggen, het is een fantastisch momentum omdat u zojuist het nieuwe beleid toegestuurd heeft gekregen. Om vervolgens vast te stellen, waar overigens ook hetzelfde, die beleidslijn wordt doorgevoerd om het winkelcentrum compact te maken. Omdat er, nou ja, dat

de trend is van de afgelopen jaren, dat de retail verkleint en om een aantrekkelijk winkelcentrum te hebben, dat dat te concentreren. Maar dan begeef ik mij volledig op het terrein van de wethouder economie dus ik heb dit uiteraard met hem afgestemd. Er is ook gekeken natuurlijk van, is er nou binnen dat huidige beleid aanleiding om daarvan af te wijken en dat is niet het geval. Dus daarmee heeft u denk ik antwoord gekregen op al uw vragen. Nee, behalve de kruispunten, ook dat is vanuit economisch perspectief bekeken. Is dat nou een harde knip of is dat een vrijelijke invulling van het kruispunt. En dat wordt geïnterpreteerd als een harde knip.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Mijnheer Sleddering, zijn de vragen afdoende beantwoord?

De heer Sleddering (VVD): Nou, nee. Toch een weinig empathisch antwoord, om het zo maar even te zeggen. Regeltjes zijn regeltjes. Maar er hebben tot nu toe altijd ook dienstverlening op die hoeken gezeten. En ja, waarom, er zijn nooit klachten over geweest dus ik begrijp nog steeds niet waarom niet een uitzondering gemaakt kan worden voor die hoekpunten van de straten? Die zijn zeer geschikt voor ondernemingen en dienstverleners. Met als namelijk ook, als je nu ziet in het oude centrum wat er gebeurt met winkels die worden omgebouwd tot woningen, dan worden de ramen dichtgeplakt. Dat worden hele vervelende en ontsierende winkels dus dat is heel slecht voor het winkelcentrum Oud Rijswijk. Dus ik zou nogmaals willen vragen aan het college om daar nog eens even goed naar te kijken. En ja, nogmaals, als het in het nieuwe beleid zit, prima, maar dat hebben we nog niet vastgesteld hier. Dus ik zou graag houvast aan het staande beleid om via het bestemmingsplan voor die hoekpunten toch toestemming te geven.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Wilt u hier nog op reageren, mijnheer Van de Laar?

De heer Van de Laar: Ja, u stelt een aantal vragen over het beleid wat niet binnen mijn portefeuille valt dus dat vind ik wat lastig om daar een antwoord op te geven. Maar tegelijkertijd zeg ik ook, het is een geweldig momentum omdat u zelf het instrument van beleidsbepaling in handen heeft, namelijk het vaststellen van het nieuwe retail- en horecabeleid. Ik wilde heel graag empathisch ...

De voorzitter: Mijnheer Sleddering.

De heer Van de Laar: Voorzitter.

De heer Sleddering (VVD): Ja, ik wil niet kinderachtig doen maar het interesseert me niet wie er in wat zijn portefeuille zit. Wij vragen aan het college hier en ik verwacht gewoon een antwoord van het college. En u spreekt namens de andere wethouder, daar heeft u ongetwijfeld mee afgestemd. Dus smoesje van, ja, het is niet mijn portefeuille. Dat gepingpong tussen wethouders, daar hou ik niet van.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ja, kijk, daar ben ik het ook mee eens en ik wil ook graag de rolzuiverheid houden. En wat ik daarmee zeg is dat er een mooi momentum is dat u zelf verantwoordelijk gaat zijn voor het vaststellen van het nieuwe horecabeleid. Het huidige beleid is toegepast op alle vergunningen die wij geven, daarin is retail ook iets heel anders dan dienstverlening. Dienstverlening is toegestaan op deze locatie, retail niet. Het nieuwe beleid moet worden vastgesteld en het nieuwe beleid ligt in dezelfde lijn als het bestaande beleid namelijk het compacter maken van het centrum. Maar daar kunt u zelf natuurlijk regels voor maken. En persoonlijk ben ik heel erg van een overheid die faciliterend is en initiatieven die we allemaal verwelkomen

maar dat zit hem toch echt in dat beleid. Ik ben een ongelooflijke fan van bakker in kwestie. De Le Parisien is mijn favoriete broodje, ik vind het fantastisch. Heel erg jammer dat hij weg is in de Plaspoelpolder waar ik altijd de taartjes ging halen op het moment dat we daar weer een mooi event hadden. Jammer dat de bakkerij ook zelf naar een andere gemeente toe is gegaan, dat was natuurlijk ook heel erg mooi geweest. Ik denk dat het een ongelooflijk mooie aanvulling zou zijn voor de kwaliteit en het ambachtelijke karakter van Oud Rijswijk maar juridisch zijn de regels zoals ik ze zonet heb geschetst. En ook de interpretatie van het oude beleid en ik zeg dat u zelf ook het instrument in handen heeft om nieuw beleid vast te stellen. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van de Laar. Wil ik doorgaan naar de volgende openstaande vraag, die is van de PvdA over de bp Sion 't Haantje. Mijnheer Van der Veer of is het mijnheer Stuijzand? Mijnheer Stuijzand.

De heer Stuijzand (PvdA): Dank u, voorzitter. Het betreft een brief, een RA 23 014 van de bewoners van de Van Rijnweg over een fietsstraat tussen de polder en RijswijkBuiten. En daar waren de volgende vragen over gesteld. Een klein ogenblikje. Even kijken, wat is de reactie van de wethouder op deze brief? Bent u op de hoogte van de huidige beschreven situatie? Welke acties zijn er ondernomen om deze situatie te verbeteren? En wat is de reden om gemotoriseerd verkeer nog wel toe te laten op deze fietsstraat? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stuijzand. Wie, mijnheer, wethouder Van de Laar? Gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, er is inderdaad een vrij indringende brief geschreven over de situatie op dit moment aan de Van Rijnweg. De reactie daarop is dat de brief heel goede weergave geeft van hoe de situatie daar op dit moment is. Het is niet alleen dat daarin wordt omschreven wat voor een overlast de inwoners daar ervaren maar ook tegelijkertijd heel vervelend dat de inwoners ter plekke constateren dat er zoveel onveilige situaties ter plekke zijn. Bent u bekend met die situatie? Ja, daar zijn we heel goed mee bekend. We hebben daar ook een ... Heeft u al iets gedaan ter plekke, vraagt u. Nee, daar is nog niets ter plekke gedaan maar wat we wel hebben gedaan is een onderzoek gedaan naar de verkeersontsluiting van dat deel van RijswijkBuiten. Daar zullen ook verbeteringen plaatsvinden en fietspaden en dat soort zaken bij het kruispunt van de Prinses Beatrixlaan en de, wat is het, de Laan van Sion. Maar specifiek de Van Rijnweg is de situatie, hebben we aantallen in kaart gebracht, we hebben snelheden in kaart gebracht, bestemmingen in kaart gebracht, verkeersstromen in kaart gebracht. En daar concludeer je dat er over de fietsstraat waar een theoretische maximale capaciteit van 2500 auto's per dag mogen zijn, dat hebben we ook gezien bij de discussie over Hofstede wat de maximale capaciteit is van een fietsstraat, dat er in de praktijk 3500 auto's over de weg heen gaan. En tegelijkertijd met grote aantallen fietsers, waaronder schoolgaande kinderen, is dat een zeer ongewenste situatie daar is. En die ook getalsmatig aangeeft dat het geen goede combinatie is en dat dat niet past bij de capaciteit van die weg. Tegelijkertijd, en dat heeft briefschrijver ook aangegeven, is er een hele geschiedenis weergegeven in die brief van hoe het bestemmingsplan technisch in elkaar zit. En dat wij als gemeente vanaf 2013 al communiceren dat dit een fietspad is, en zo staat het ook vastgelegd in de bestemming en in 2021 heeft uw raad dat nog een keer bevestigd. Dus dat zijn de situatie hoe we daarvan op de hoogte zijn en de reactie op de brief. En als u, ja, u moet zelf nog aangeven hoe die beantwoord moet worden, niet waar, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Is de vraag, zijn de vragen voldoende beantwoord, mijnheer Stuijzand?

De heer Stuijzand (PvdA): Even kijken, die laatste vraag, wat is de reden om gemotoriseerd verkeer nog wel toe te laten op de fietsstraat op dit moment?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stuijzand. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Omdat er nog geen verkeersbesluit is genomen om dat niet meer toe te laten. Dat is feitelijk het antwoord.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Dan de volgende openstaande vragen zijn ook van de PvdA voor de verkeersoverlast bij The Minister. Wie voert daar het woord? Mijnheer Van der Veer. Wilt u nog heel even kort en bondig uitleggen waar de vragen over gaan voor de mensen thuis?

De heer Van der Veer (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Rond The Minister krijgen we de laatste tijd erg veel klachten, onder andere over afval, de vraag waar ik straks op terugkom, maar ook over de verkeerschaos. Het feit is dat wij grote massale kantoren herontwikkelen tot appartementencomplexen naast gemoedelijke kleine wijkkjes met een infrastructuur die niet berekend is op zoveel verkeer wat erbij komt. Het gevolg is dat auto's tegen het verkeer in rijden, er wordt op de stoepen geparkeerd waardoor scootmobielen, voetgangers niet over de stoepen kunnen. Daar is dus naar de mening van de Partij van de Arbeid een verkeerde keuze gemaakt bij de verkeersafwikkeling rond The Minister. En we gaan dat straks ook krijgen bij de Van Markenlaan, hetzelfde wijkkje. Nou, de vragen die we hebben, is de wethouder op de hoogte van de situatie? Wat gaat de wethouder doen om de overlast aan te pakken? En ziet de wethouder mogelijkheden om nog eens goed te kijken om eerdere besluiten terug te draaien waardoor dit soort situaties niet meer kunnen ontstaan? En breder dan The Minister, we gaan dit soort kantoorcomplexen in heel Rijswijk herontwikkelen. We krijgen dat straks in Havenkwartier, we krijgen dat rond de Boogaard. Hoe gaan we ervoor zorgen dat de infrastructuur qua verkeersafwikkeling in de bestaande wijken eromheen goed wordt afgewikkeld waardoor overlast, nou, geen sprake of bijna geen sprake van is. Want dat wordt echt flink ervaren. Eerste termijn.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Van der Veer. Wie mag ik het woord geven? Wethouder Van de Laar, gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Ja, voorzitter, dank u wel voor uw vragen, ook PvdA. Op het moment dat er een nieuw gebouw wordt opgeleverd, zeker zoveel als The Minister, 310 woningen, dan zijn er het eerste halfjaar ongelooflijk veel extra vervoersbewegingen die tot echt wel, nou, dan kan je gerust rekenen tot overlast zorgen. Zowel voor de eigen bewoners van het gebouw als voor de buurtbewoners. Alle bestelbusjes, verhuiswagens die alle spullen komen in de huizen en nieuwe materiaal komen leveren. Dus deels is dat van tijdelijke aard. De wegen, zeker daar ter plekke, zouden het wel aan moeten kunnen. Het is natuurlijk ook niet zo dat het nieuw is. De parkeerplaats, die is op dit moment nog maar voor de helft gevuld, die oorspronkelijk gebouwd is bij het kantoor dat toen het ministerie er nog in zat, helemaal gevuld was. Dus toen ging dat verkeer ook allemaal via die richting. Specifiek op die locatie is het niet wenselijk, ook niet voor de Van Markenlaan 5, om een inrit te maken op de Prinses Beatrixlaan omdat dat te dicht op het kruispunt ook is. En de doorstroming en de groene golf die daar in de praktijk zou moeten zijn, zou dat niet samenwerken. Dus dat is de achtergrond rondom The Minister. We houden dat wel in de gaten maar stellen nu geen nieuwe ingangen voor, voor de ontsluiting van The Minister. En in zijn algemeenheid geldt voor die twee, zijn dat twee punten eigenlijk ook als ik kijk naar het Havenkwartier. Ja, daar al jarenlang was daar leegstand maar wel een robuust wegennetwerk en daar wordt nu weer gebruik van gemaakt. Al die lege parkeergarages, wordt nu ook weer gebruik van gemaakt. Het gebied zou dat voor een heel groot deel gewoon aan moeten kunnen. En

tegelijkertijd hebben we een mobiliteitsstrategie volgens het programma dat u heeft vastgesteld. Maar dat het druk wordt en dat we dat goed in de gaten moeten houden, dat staat als een paal boven water. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Mijnheer Van der Veer, zijn de vragen zo voldoende beantwoord?

De heer Van der Veer (PvdA): Ja, in zoverre, toen het ministerie er was, was een inrit aan die zijde wel heel goed mogelijk want de minister had zijn eigen inrit en uitrit daar zo. En tuurlijk, het verkeer is drukker geworden maar we hadden daar ook de tijdelijke inrit en afrit voor het bouwverkeer en die hadden we, zeker een half jaar of langer aan kunnen houden om de verkeersafwikkeling zeker bij de eerste periode van oplevering beter te gaan. En wat wordt er gedaan tegen, nou, het stoepparkeren, het tegen het verkeer. We krijgen bijna wekelijks foto's van omwonenden dat auto's blijven daar tegen het verkeer in rijden op de Van Markenlaan, auto's die staan daar geparkeerd. Hoe pakken we dat aan?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ja, dit heeft extra aandacht van politie en handhaving maar dat wil niet zeggen dat op ieder uur van de dag handhaving daar aanwezig zal zijn. Voor de tijdelijke situatie is het zo dat iedereen ook wel een beetje rekening met elkaar moet houden. Dan heb ik het vooral over de bewoners van, die komen in huizen. Maar specifiek moeten wij het voor de lange termijn echt wel in de gaten houden, dat er niet disproportioneel veel overlast komt voor de bewoners die daar al gewoon een hele tijd wonen. Voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel, mijnheer Van de Laar. Wilde ik nu even naar mijnheer Kaffa gaan want die gaf net aan dat die een aanvullende vraag had op een van de vragen die al beantwoord was. Gaat uw gang, mijnheer Kaffa.

De heer Kaffa (Wij.Rijswijk): Yes, dat klopt. Dank u wel, voorzitter. Dat betreft de vragen die we samen met Rijswijks Belang hebben gesteld over het grofvuil. Het stemt ons zeer tevreden dat de gemeente het initiatief het onderzoeken waard vindt. En de aanvullende vraag erop is, ja, op welke termijn kunnen we dit onderzoek gaan verwachten? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, die vraag had ik verwacht. Ja, het is, ik kan daar echt niet iets zinnigs over zeggen nu dat ik zeg van, in ieder geval, u krijgt het niet voor het zomerreces. Ik ga me uiterste best doen om dat wel voor het kerstreces bij u aan te leveren. Het wordt gedaan in Wassenaar dus het moet niet een hele ingewikkelde opgave zijn. Dus ik ga eerst met Avalex gaan we overleg hebben over mogelijkheden.

De voorzitter: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Ik wilde u een beetje helpen. Misschien omdat zowel de Te Werve en de Bomenbuurt gedwongen verhuisd wordt is dat misschien een leuke pilot om daar te beginnen en te zeggen tegen die bewoners, zet je spullen buiten op een bepaalde datum en misschien kunnen een heleboel mensen het gebruiken. Dus ik stel dat voor.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, leuk voorstel maar ik weet ook niet precies wanneer dat gaat gebeuren. Dus daar kan ik nog steeds niet ... En ik weet wel dat er al op vrij korte termijn wat uithuizingen gaan plaatsvinden. Dus goed, nogmaals, ik moet dat echt met Avalex ook bespreken want uiteindelijk is het wel Avalex die daar ook zijn capaciteit voor moet geven.

De voorzitter: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang): Wethouder, het is nu al gaande, dat de huizen gaan, dat mensen gaan verhuizen. Dus ik zou toch eens kijken of er een pilot misschien gezet kan worden in deze periode.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, maar dat klopt, er zijn mensen aan het verhuizen maar het is niet zo dat er massaal nu leeg verhuisd wordt. Er komen ook ... Dus er is nog wel, er zijn wel verhuisbewegingen. Maar goed, nogmaals, ik ga ernaar kijken, ik kom er zo snel mogelijk op terug. Ik moet het echt met Avalex afstemmen want het vraagt capaciteit ook van hen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo (Beter voor Rijswijk): Ja, dank u. Ik had ook nog een aanvullende vraag naar aanleiding van de beantwoording van onze Forumvragen over de Ockenburger Tientweg. Kunt u aangeven wanneer de ingreep gaat plaatsvinden met een ruimtelijk ... Onze vragen dateren namelijk van begin september.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. Wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ja, ik had die vraag verwacht en die vraag had ik zelf ook, wanneer vindt daar de ruimtelijke ingreep plaats, zoals in uw beantwoording zit. Dat is Q3.

De voorzitter: Oké, dank u wel, wethouder Van de Laar. En volgens mij mijnheer Van der Veer had ook nog een aanvullende vraag toch?

De heer Van der Veer (PvdA): Klopt helemaal, voorzitter. Ook, ik verwees net al, afvalprobleem rond The Minister. En dan gaat het specifiek om vraag 3 en 4. Er waren vragen die zijn beantwoord op de situatie rond The Minister. Tijdelijke bovengrondse containers, extra rondes en dergelijke. En de vraag 3 en 4 waren eigenlijk ook weer algemene vragen. We hebben deze problemen ook gezien aan de Colijnlaan, bij oplevering van de flats bij de Treubstraat. Treubstraat is nog steeds een chaos daar bij de flats. Hoe gaan we in de toekomst voorkomen dat oplevering nieuwbouwprojecten, grote nieuwbouwprojecten, dat dat afval maar gedumpt wordt naast de containers. Zijn er geen afspraken te maken om tijdelijk grotere containers, bakken, noem maar op.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Nou, ik hoor afval en nieuwbouw, dus ik twijfel even wie ... O, wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, voorzitter, ik was toch echt van mening dat we dat beantwoord hadden. Maar goed, wat ... Ja, we gaan, we pogen afspraken erover te maken. Wat ik ook aangeef in de beantwoording is dat wij het liefst in de overeenkomsten die we sluiten, de anterieure overeenkomst die we sluiten met ontwikkelaars, ook een passage willen opnemen over afval afvoeren. Dat betekent dus ook dat zij verantwoordelijk worden dan voor

orum stad 23 mei 2023

het afval wat afgevoerd moet worden tijdens de inhuizing. Datzelfde wil ik ook gaan doen als het gaat om afvalophaalstations voor het dagelijkse afval. We weten dat, er zijn locaties, we hebben natuurlijk ook bij The Minister zien we het nu, dat er discussie is geweest over waar die containers zouden moeten komen en had dat niet toch op een andere plek gekund? Daar moeten we in het voortraject gewoon echt scherper op zijn. Dus ik heb ook echt de intentie om dat op een andere manier te gaan aanpakken om ervoor te zorgen dat deze situatie zich niet nogmaals voordoet. Ik vind gewoon dat een ontwikkelaar op het moment dat zij een pand bouwen, verantwoordelijk is ook voor de inhuizing. Die afspraken hadden we ook wel gemaakt met de ontwikkelaar van The Minister. Minder stringent als wat ik nu wil proberen in toekomstige projecten. Ja, het is ook helaas vervelend dat de inwonende mensen die daarin gaan wonen, een deel ervan, niet de afspraken nakomt en toch gewoon het afval daar naast de containers gooit. Daar zijn ook echt afspraken over gemaakt om dat zelf af te voeren. Dus ja, als men zich niet aan afspraken houdt, dan wordt het natuurlijk wel vervelend. Maar nogmaals, we gaan in de toekomst dit echt het trachten beter te borgen in de overeenkomsten.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Heeft u nog een aanvullende vraag, mijnheer Van der Veer?

De heer Van der Veer (PvdA): Nee hoor, dank u wel. En nou, we hopen met zijn allen het beste voor de toekomst.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Nou, dat was volgens mij de laatste vraag dus we zijn klaar. Ik sluit bij deze de vergadering. Fijne avond.